863–1886 A bihari ev. ref. egyhm. esperesi hivatalé

A NAGY-SZALONTAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1886. ÉVI ÁPRILIS HÓ 2DIK NAPJÁN

NAGY-SZALONTÁN TARTOTT KÖZGYÜLÉSÉNEK

ÉS

BIRÓSÁGI ÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE

KIADTA
BALOG AMBRUS
EGYHÁZMEGYEI FŐJEGYZŐ.

DEBRECZEN,
NYOMATOTT A VÁROS KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.
1886. — 573.

A NAGY-SZALONTAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1886. ÉVI ÁPRILIS HÓ 2DIK NAPJÁN

NAGY-SZALONTÁN TARTOTT KÖZGYÜLÉSÉNEK

ÉS

BIRÓSÁGI ÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE

KIADTA

BALOG AMBRUS

EGYHÁZMEGYEI FŐJEGYZŐ.

DEBRECZEN,

NYOMATOTT A VÁROS KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

1886. — 573.

A nagy-szalontai ev. ref. egyházmegye 1886. év április hó 2-ik napján Nagy-Szalontán tartott közgyülésének jegyzőkönyve

Szél Kálmán esperes és Ercsei Sándor helyetesitett egyházmegyei gondnok, elnöklete alatt jelenvoltak:

Lelkészi tanácsbirák:

Nagy Sándor szalontai
Böszörményi Károly
Ferenczi Gedeon
Nagy Péter
Balog Ambrus

Világi tanácsbirák:

Tisza István
Dr. Balog Elek
Sántha István.

Jegyzők: Balog Ambrus, Nagy Imre lelkészi-, Sántha István világi részről.

Lelkészek: Böszörményi Lajos köte-gyáni, Szücs József n.-harsányi, Márk Ferencz f.-gyarmati, Győri József tárkányi, Bögös Lajos erdő-gyaraki, Szondi György gyantai, Hajdu Elek vadászi, Sipos Imre belényesi, Böszörményi Pál bajji, Bethlendi Sándor tamásdai, Pató Károly erdőhegyi, Gál Ferencz szakáli, Ónodi Sándor mező-gyáni lelkészek.

Tanitótestület képviselői: Krucsó Ferencz, Szőke János.

Egyházak képviselői: Balog József, Mólnár Ferencz N.-Szalontáról, Bonta Gáspár Tárkányból, k. Tót Lajos Sarkadról, l. Boros Mihály Gyantáról, Mátyási István Tamásdáról, Bugyi József M.-Gyánból, Makai István Ugráról, Szücs Mihály Komádiból, Csák János Vadászról.

Ezeken kivül nagyszámu hallgató.

Elnöklő esperes — buzgó ima után — szivből, szivhez szóló szavakkal melegen üdvözölvén közgyülésünk összejött alkotó tagjait: a gyülést megnyitottnak nyilvánitja.

1. Az egyházak és tanitótestület képviselői:

a fent kitett sorrendben, megbizó leveleik alapján, igazoltatnak.

2. Elnöklő esperes köztudomásra hozza, hogy Tisza Kálmán szeretve tisztelt egyházmegyei gondnokunk, ministerelnöki elfoglaltsága miatt, Tabajdi Károly és Benedek László világi tanácsbirák elodázhatlan hivatalos teendőik miatt, Bernát Lajos tenkei, Szőcs Imre b.-zerindi és Fekete Imre m.-gyoroki lelkészek körülményeik miatt e gyülésre el nem jöhetvén: azt levélben jelezték, s elmaradásukat igazolni kérik.

Sajnos tudomásul vétetik.

Tisza Kálmán nagyérdemü egyházmegyei gondnokunk iránt való változhatatlan meleg ragaszkodásunk jegyzőkönyvi kifejezése elrendeltetik.

Az egyházi törvények 41. §-a értelmében helyettes elnöktársul Ercsei Sándor világi tanácsbiró felkéretik.

3. A jelen gyülés tárgysorozata felolvastatván,

azon változtatással, hogy a 15. szám mindjárt a 11-ik szám után, a 23, 24 számok pedig a 16-ik szám után tárgyaltassanak, helybenhagyatik és tanácskozási sorrendül elfogadtatik.

4. Az esperesi hivatal által továbbitott pénzekről összeállitott és beterjesztett számadásnak még e gyülés folyamán leendő átvizsgálására és jelentéstételre:

Böszörményi Lajos köte-gyáni lelkész és Krucsó Ferencz komádii tanitó, s egyházmegyénk tanitó-egyesületének elnöke, s e gyülésen képviselője felkéretnek.

5. Olvastatott az 1885-ik évi, következő esperesi jelentés:

„Nagytiszteletü egyházmegyei közgyülés!

Egyházmegyénknek az 1885. évi szellemi s anyagi állapotát feltüntető jelentésemet, — a hozzám beérkezett adatok alapján, — a következőkben van szerencsém beterjeszteni.

I. Vallás-erkölcsi állapot.

A közönséges istenitisztelet gyakorlása, ugy ünnepnapokon, mint a vasárnapok délelőttjén, egyházmegyénk minden egyházában, dicséretesnek van jelezve, a mit ez évben is több helyütt megzavart az, hogy vasárnap tartattak a vásárok. Vasárnap délután egyházmegyénk 25 egyházában kátémagyarázat, 6-ban bibliamagyarázat, 8-ban felváltva e kettő, 3-ban egyszerü könyörgés tartatik, egyben pedig semmi istenitisztelet nem tartatik. Köznap reggelenként naponként 25 egyházban, csak bünbánati héten 6 egyházban tartatik istenitisztelet; 8 egyházban hetenként egyszer vagy kétszer, 4 egyházban egyszer sem. Köznap délután naponként 6 egyházban tartatik istenitisztelet, 37-ben nem. Köznapokon bibliamagyarázat tartatik 15 egyházban, nem tartatik 28-ban. Urvacsoráztak 22 egyházban, hol ez

nyilvántartatott, 22,248-an. Viszonyitva ezen adatokat a mult 1884-ik évhez, örvendetes haladás tapasztalható; mert ez évben 12-vel több helyen tartatik vasárnap délután kátémagyarázat, 9-el több helyen köznap reggelenként istenitisztelet 8 helylyel többön köznapon bibliamagyarázat, mint tavaly.

Az erkölcsi állapot megitélésére szolgáljanak a következő adatok: törvénytelen szülöttek száma 305 (3344 szülött közül); tehát itt is javulás konstatálható, mennyiben tavaly 3265 szülött közül 308 volt tövénytelen. Törvénytelenül együtt él — mennyire ez kipuhatolható volt — 271 pár; visszás házas 81, kik közül lelkészi békéltetés folytán kibékült 32. Hozzánk áttért 23, kitért 15. Vegyes házasság köttetett 110; nazarénus vagy más szekta hivei vannak 10 helyen, mig tavaly 7 helyen voltak, és igy e tekintetben kedvezőtlenebb a helyzet, mi kétségen kivül egyfelől az éber vigyázatot, kötelességeink buzgó teljesitését, másfelől a hatóság e tekintetben kiadott rendeletének foganatositását fokozottan igényli. Botrányos büneset csakis egy helyen fordult elő, a mi kétségen kivül, a multhoz képest, az erkölcsök szelidülésének jeléül tekinthető.

II. Iskola-ügy.

Mennyiben a törvényszerü egyházlátogatásról szóló jelentésemet a mult évi juliusi közgyülés elé beterjeszteni szerencsés voltam: az iskola-ügy az ótai állapotát az egyházmegye tanügyi bizottsága külön jelentésben fogja a Nagytiszteletü egyházmegyei közgyülés előtt feltüntetni. Annyit azonban itt is meegjegyzek, mint örvendetes haladást, hogy egyházmegyénk területén 24 helyen van ismétlő iskola.

III. Anyagi állapot.

Az 1884. évről szóló egyházi, s illetőleg gondnoki számadásokat, hitelesitő okmányaikkal együtt, az egyházi törvény értelmében bekivánván: azokat az egyházmegyei számvevőszékhez áttettem, — mely is e tárgyu jelentését az egyházmegye közgyüléséhez külön adta be.

Van szerencsém jelenteni, hogy az egyházak ingó és ingatlan vagyonáról kiállitott, — s a törvényszerü egyházlátogatás alkalmával hitelesitett — leltárt nyilvántartom s azokba a koronkénti változásokat bejegyzem.

Ezeknek előrebocsátása után áttérek az 1885. év folyamán történt építkezésekre és hagyományokra.

Ágyán az egyházi épületek javittattak 143 frt értékben; K.-Apátiban magtár épittetett 300 frt értékben; Arpádon melléképület 234 frt értékben; Belényesen templom kerités és épületjavitás 80 frt; B.-Böszörményben két iskolában ürszék, — épületjavitások s kut 525 frt; Fenesen a templomon és iskolán javitások 100 frt; Gesztesen fiiskola s épületek javitása 750 frt; K.-Gyánban javitások 380 frt;

M.-Gyánban tanitói lakon javitás 150 frt; Erdő-Gyarakon 4 kat. hold föld vétetett lelkészi használatra; F.-Gyarmaton melléképület javitás 50 frt; M.-Homorogon javitás 23 frt; Komádiban a leégett iskola-fedele 210 frt, — az iskolába 4 ürszék állittatott 470 frt; Okányban lelkészi lakás épittetett 7000 frt; Kis-Peregen iskolatető és épület javitás 250 frt; Sarkadon tanitói lakásul vétetett egy telek, épülettel 900 frt; Sonkolyoson templomtető és lelkészlak javittatott; Jánosfalván a templom teteje cseréppel fedetett; Szalontán 3 tanterem ujból padolására, az egyházi épületek keritéseinek ujból előállitására, melléképületek javitására 2380 frt; Szemlakon uj templom és torony épittetett 7794 frt; Szentleányfalván a lelkészi lakás ujonnan épittetett 1100 frt; Tamásdán az iskolaépületen javitás, ürszék, iskolai padok 95 frt 95 kr; Ugrán az egyházi épületeken javitás és kut 70 frt; B.-Ujlakon a templomon javitás 46 frt; N.-Zerinden a leégett fiiskola ujra épittetett 1211 frt, — és a leányiskolához uj tanterem állittatott 200 frt; Vadászon a lelkészi lakás ujból átalakittatott 1462 frt. Tehát épitkezés és javitás történt összesen 25,913 frt 95 kr értékben.

Adakozás és hagyomány. Aradon néh. Nagy Sándor törvényszéki elnök özvegye templomi szélfogóra 120 frt; Árpádon az urasztalára ezüst pohár adatott, értéke 50 frt; B.-Böszörményben az egyház javára kisebb adományok 57 frt; Geszten a fiiskola javitására Tisza Kálmán miniszterelnök ur 100 frt; M.-Gyánban Tóth Lajos asztalos templomi perselyt készitett; Erdő-Gyarakon Sánta Gábor és neje lelkészi földvételre 40 frt; a harsányi egyház nyert a községtől 86 frt adományt; Homorogon templom épitési alapra egyesek adományoztak 66 forintot, ezen kivül 30 véka buzát, 10 véka árpát, 21 véka tengerit; Okányban Szlávy József a papi lak épitésére 100 frtot; Gorove Constanczia hagyománya iskolai alapra 20 frt; Pankotán az egyház adósságának törlesztésére egyesek 200 frtot; Kis-Peregen a vegyes iskola tanitójának, a magyar királyi kincstár, mint e telepitvényes község földesura, 10 kat. hold földet használatra hagyományozott; N.-Peregen pedig 3 kat. holdat; Német-Pereg közadakozásból két harangot vett állványnyal együtt; Jánosfalván iskolai épitkezésre egyesek adakoztak 7 frt 70 krt; Nagy-Szalontán egyesek végrendeleti hagyománya 72 frt; a „Szalontai takarékpénztár“ ez évben is, szegény elemi tanulók ruhasegélyére 80 frtot, — gymnasiumi ösztöndijra pedig 88 frtot; Szél Kálmán lelkészsége 25-dik évfordulója alkalmából szegénytanulók ösztöndijára 500 frtot, — a szalontai presbyterium egyik elhalt tanitója Szentesi László temetési költségére 20 frtot, s az özvegynek fél évi fizetésül 255 frtot; Tenkén orgona alapra gyüjtött gabna értéke 100 frt; Ugrán idősb Bölöny Sándor lelkészi lakáson kuthoz téglát 12 frt értékben; Vadászon az egyház javára néh. Vékás Sándor 10, néh. Szabó Sándor 20, Kovács János 20, Csák József 5, Csák János 10 frtot; iskolai növendékek jutalmazására Löw Aladár, Bodnár István és Weiszberger Ede 1—1 frtot; Csermőn 670 frt értékü iskolai

alapitvány gyüjtetett, melyhez az egyháztagokon kivül járultak: József főherczeg ő felsége 30, Gróf Károlyi Tibor 50, Gróf Venkheim Frigyes 50, Gróf Zselinszky Róbert 20, Sternthál Adolf 25, Báró Simonyi Lajos 10, a talpasi Kabdebo család 10, a seprősi Czárán család 15, Czárán Tivadar 5 frttal; ugyancsak Csermőn Szaniszlai István templomi perselyt és urasztalát készittetett s azt teritővel látta el.

A magyar királyi vallás- és közoktatásügyi miniszterium adományából, — az aradi tanfelügyelőség utján, — a bélzerindi és cserméi iskola taneszközökkel láttatott el. Az összes adományok és hagyományok értéke, a természetbenieken kivül 2898 frt 70 kr. Ezen kivül az urasztala több helyütt, részint egész éven át, részint egyes alkalmakkor egyes buzgó egyháztagok adományából láttatott el kenyérrel és borral, p. o F.-Gyarmaton, M.-Gyánban, B.-Ujlakon, Szalontán stb.

Felemlitem, hogy 5 egyházközség van, hol az egyházi hivatalnokok közvetlen maguk szedik be fizetésöket az egyháztagoktól, — a többiekben a prsbyterium szedeti azt. Az egyházi épületek most már az egyházmegye minden egyházában tüzkár ellen biztositva vannak, és pedig 40 egyházban a „Foncière-Pesti-", egyben a „Magyar általános-", egyben a „Magyar-Franczia-", egyben a „Phönix"-biztositó társulatnál.

A mult 1885. évben 12 egyházközségben nem nyérték ki az egyházi hivatalnokok fizetésüket.

IV. Népmozgalmi adatok.

Egyházmegyénkben van összesen 43 anya-, 6 leány- és 178 fiókegyház. Lelkek száma 71,846; szülötteké 3344; meghaltaké 2745; esketetteké 794; konfirmáltaké 785. A 43 anyaegyházban van 44 rendes lelkészi állomás, melyből egy választás alatt áll, ugy hogy van jelenleg 43 rendes- és 9 segédlelkész; együtt 52. — 46 egyázban van ref. iskola, 84 tanitóval; ebből 5 lelkésztanitó, 79 tisztán tanitó, és pedig 74 rendes-, 2 ideiglenes-, 3 segédtanitó; közülök 36 tanitói oklevéllel, 26 igazolványnyal, 17 egyikkel sem bir. Tanköteles 6—12 évig 7523, ezek közül feljárt 6611, nem járt 912; 12—15 évig tanköteles 2393. feljárt 939, nem járt 1454. Az egyházmegye területén 2 helyütt van állami, 1 helyt községi iskola, melynek növendékei közül 380 járt ref. vallástanitási órára.

V. Halálozás.

Az 1885. év folyamán az egyházi hivatalnokok közül elhalt Szentesi László tanitó, ki 29 éven át a nagy-szalontai ref. iskolában kitünő sikert mutatott fel.

Nagytiszteletü egyházmegyei közgyülés! Ha némi javulást, előhaladást tüntet is föl, egyházmegyénknek ama fentebbiekben vázolt állapota, nem lehetünk annyira elfogultak, hogy azt teljesen kielégitőnek tekintsük;

sőt inkább érezzük, hogy sok a kivánni, sok a tenni való! Miért is ismételve megujitom, már a mult esztendőben lelkésztársaimhoz intézett azon buzgó kérésemet, hogy mindent tegyenek meg s minden alkalmat használjanak fel a közönséges istenitisztelet gyakorlásának minél átalánosabbá tételére. E végből tartsanak vasárnap délutánonként mindenütt kátémagyarázatot, köznap reggelenként könyörgést, s a földmivelési munka szünetelésének idején, november elejétől márczius közepéig, mikor templomaink látogatottabbak, tartsanak heteként egyszer bibliamagyarázatot. Hiszen ha a csöppekben aláhulló gyakori eső fészket váj a kősziklában, bizony az evangéliomi ige, és az azzal kapcsolatos józan nevelés és tanitás is, kellően alkalmazva, megszeliditi a neki vadult erkölcsöket, nemessé formálja a szivet, kötelességérzővé, szeretettől áthatottá teszi az egész embert. Pedig erre nagy és pótolhatatlan szükségünk van!

Tisztelettel felkérem az egyházmegyei közgyülést, hogy az iskolaügyben hozott 6. 1885. sz. határozatának foganatositására, továbbá az egyházi hivatalnokok fizetésének, idejében leendő pontos kiszolgáltatására, az egyházi törvényben is kimondott felelősség terhe alatt, a legszigorubban utasitsa, illetőleg kötelezze az illető presbyteriumokat.

Végül, a fentebb részletezett épitkezéseknek és jótékonyczélu adományoknak örvendetes tudomásul vételét, s az adakozóknak jegyzkönyvileg kifejezendő köszönetnyilvánitását kérem."

Tudomásul vétetik, s egész terjedelmében jegyzőkönyvben kinyomatni rendeltetik.

Inditványai határozati erőre emeltetnek.

A nemeslelkü adományozók iránt átalában, esperes iránt pedig különösen is, ugy 500 forintos alapitványáért, mint e jelentés gondos és példányszerü összeállitásáért egyházmegyei közgyülésünk hálás köszönetét jegyzőkönyvileg is kifejezni örvendetes kötelességének ismeri.

6. Olvastatott ugyancsak esperesnek következő jelentése:

„Nagytiszteletü egyházmegyei közgyülés!

A skontró ügyekről a következőkben van szerencsém jelentésemet beterjeszteni:

1) 1885. november 15. 1885. augusztus hóban képességi vizsgát tettek Ferenczy József k.-gyáni s Boros Mihály sarkadi tanitók, kiknek oklevele hozzám tudomás és kézbesités végett áttétetett a debreczeni képezde igazgatójától.

2) Október 20. Aradmegye alispáni hivatalát fölkértem, hogy mivel Kovács László és társai ágyai lakosok a 176—1885. számu egyházkerületi hatósági itéletben elmarasztalt összeget a kitüzött idő alatt meg nem fizették; azt tőlük közigazgatási uton vétesse be. Ezen összeget Aradmegye alispáni hivatala18,496. szám alatt deczember 8-án hozzám áttette, én

pedig deczember 9-én a megállapitott költség kifizetésére, az iletőknek elküldöttem.

3) Deczember 26. A közalaptól nyert segélyt a hozzám beérkezett jelentések szerint Szentleányfalva a lelkészi lak épitésére, Pankota épitési kölcsöne törlesztésére, Csermő iskola fentartására, Szakáll vizszabályozási, M.-Gyorok főiskola átalakitási hátralékai fedezésére, F.-Tót részint államadója kifizetésére, részint épületei javitására, Belényes fele részben adósságai törlesztésére, fele részben az egyházi épületek javitására — használtak föl.

4) 1886. február 15. Jóváhagytam a Kis-Pereg által beterjesztett Kovács Bálint-féle hagyományról szóló gondnoki számadást, mely szerint az örökölt hagyaték értéke 982 frt 12 kr; ebből hagyatéki költség- és templomjavitásra kiadatott: 534 frt 16 kr. Maradvány e szerint: 447 frt 96 kr, — melyből 254 frt 96 kr készpénz, — 193 frt pedig követelésből áll. Ezen 447 frt 96 kr, mint Kovács Bálint hagyománya tőkésitendő s kamatai templomjavitásra használhatók. Ugy a tőke állapotáról, mint a kamatok felhasználásáról, az esperesi hivatalhoz évenként jelentés teendő.

5) Márczius 18. Csomor Béla n.-harsányi ideiglenes leánytanitó, bemutatja a kőrösi ev. ref. tanitóképezde azon bizonylatát, mely szerint a tanitóképezde első évi tanfolyam tárgyaiból vizsgát tett.

6) Márczius 20. Vadászi presbyterium jelenti, hogy a lelkészlak épitését befejezték, szakértő által felülvizsgáltatták, — s az épités szerződésileg kikötött diját — 1420 frtot vállalkozónak kifizették.

7) Egyházmegyei tanácsbiró Tisza István urtól nyert értesités alapján örömmel jelentem be, hogy a gyantéi pusztán, ezen nyár folyamán rendszeres iskola fog épittetni s rendszeres tanitóság szervezve oly módon, hogy az $18^{86}/_{87}$-dik isk. év kezdetén az iskola, rendeltetésének át fog adatni.

8) Árpádon néh. Bihari Gábor leánytanitó fizetéséből fenmaradt 120 forint tőkésittetett a leánytanitói hivatal fizetése javitására, mely tőkének kamatai folyóvá is tétettek jelenlegi leánytanitó részére f. évi január 1-től kezdve.“

Tudomásul vétetik.

7. Olvastatott szintén esperes urnak következő jelentése:

„Nagytiszteletü egyházmegyei közgyülés!

Az egyházmegye közelebbi közgyülése óta elnökileg elintézett közérdekü ügyekről a következőkben van szerencsém jelentésemet beterjeszteni:

1) 1885. augusztus 4-ikén, – Szondy György Gyantára megválasztott lelkészt, a hozzám beterjesztett és rendben talált választási jegyzőkönyv alapján s az egyházi törvény 210. §-a értelmében kiállitott nyilatkozat folytán, felhatalmaztam Gyantán a lelkészi állomás elfoglalására.

2) 1885. szeptember 5. Váczi Károly Tárkányra elválasztott okleveles tanitót, okmányai alapján, ideiglenesen megerősitettem uj állomásán.

3) 1885. szeptember 13. Szemlakon, az ujonnan épült diszes templom ünnepélyesen felavattatott.

4) 1885. szeptember 14. Csák József s. lelkészt felhatalmaztam Aradon a segédlelkészkedésre.

5) 1885. szeptember 16. Leelőssy István s. lelkészt felhatalmaztam Ugrán a lelkészi szolgálatok végzésére.

6) 1885. szeptember 30. Kiss György lelkészképességi első vizsgát tett atyafit, felhatalmaztam bizonyitványa alapján a komádii egyházban a lelkészi szolgálatok teljesitésére; — valamint Boros Gábort lelkészképességi első vizsgáról szóló bizonylata alapján K.-Gyánban a segédlelkészkedésre.

7) 1885. október 7. Boros Gábor s. lelkészt a k.-gyáni presbyterium fölkérésére, ideiglenes minőségben a k.-gyáni leánytanitóságban megerősitettem.

8) 1885. október 21. A „Biharmegyei népnevelési egyesület" által a jánosfalvai ref. iskola tanitója segélyezésére 1885-ről adományozott 100 frtot a tanitói tisztében buzgóan eljáró Széles Lajos jánosfalvai tanitónak — felügyelő lelkésze utján — elküldöttem, az átvételt igazoló szabályszerü nyugtát 406. sz. alatt, a „Biharmegyei népnevelési egyesület" pénztárnokához beküldvén.

9) 1885. november 19. A k.-gyáni presbyterium azon intézkedését, mely szerint a meglevő 2 rendes tanitó mellé segédtanitót alkalmaz, jóváhagytam s a s. tanitóul alkalmazott Bene Ferenczet, e minőségben megerősitettem, — a beterjesztett fizetéslevél alapján.

10) 1885. november 24. A Kis-Peregre leánytanitóul elválasztott V. Mészáros Endrét, lelkészképességi bizonylata s egyéb igazoló okmányai alapján, ideiglenesen megerősitettem a k.-peregi leánytanitóságban.

11) 1885. deczember 11. Csánky Gyula lelkészképességi első vizsgát tett atyafit, beterjesztett bizonyitványa alapján felhatalmaztam a geszti egyházban a lelkészi szolgálatok teljesitésére.

12) 1885. deczember 31. Felhivtam a presbyteriumokat, hogy mivel egyházmegyénk területén mindenütt 1883. január havában választattak meg a presbyterium tagjai, az egyházi törvény 25. §-a értelmében pedig 3 évenként a tagok egynegyedrésze uj választás alá jő: az egyházi törvényt foganatositsák s arról tegyenek jelentést. A beérkezett jelentések szerint az egyházi törvény rendelete értelmében a presbyterium tagjainak $^1/_4$-része kisorsoltatott s uj választás utján töltetett be."

Jóváhagyó tudomásul vétetik.

8. Az egyházi törvények 190. §-a értelmében, egy évi tartamra, a lelkészjelölő bizottságba

közfelkiáltás utján megválasztattak: Ercsei Sándor, szalontai Nagy Sándor, Tisza István rendes, — Böszörményi Károly, Sántha István, Nagy Péter pedig póttagokul.

9. Egyházmegyénknek a folyó évi egyházkerületi közgyüléseken leendő képviseletével

világi részről Tisza István egyházmegyei tanácsbiró — lelkészi részről Balog Ambrus egyházmegyei tanácsbiró és lelkészi főjegyző — netaláni akadályoztatásuk esetén pedig világi részről Sántha István egyházmegyei tanácsbiró és világi főjegyző, — lelkészi részről Márk Ferencz f.-gyarmati lelkész bizatnak meg, azon megjegyzéssel, hogy az egyházi törvény 53. §. d. pontja értelmében a lelkészi és tanitóképességi vizsgák vezetésére választott bizottságban részt venni — a lelkészi képviselő hatalmaztatik fel.

E végzés igazolásul jegyzőkönyvi kivonatban kiadatni rendeltetik.

10. Olvastatott az egyházmegyei tanügyi bizottság következő jelentése: „Egyházmegyei tanügyi bizottsági közgyülés. Tartatott N.-Szalontán, 1886. április 1-én. Jelenvóltak: Esperes Szél Kálmán, Nagy Sándor, Nagy Péter és Balog Ambrus egyházmegyei tanácsbirák. Bögös Lajos, Szücs József, Szőke János, Böszörményi Lajos, Nagy Imre, Sipos Imre, Patóh Károly, Márk Ferencz és Szabó József iskolalátogatók.

I-ső szám. Esperes szokásos üdvözlés után felhivja a gyülést a megalakulásra:

Elnökké közfelkiáltással Szél Kálmán esperes, alelnökké Nagy Sándor n.-szalontai lelkész és egyházmegyei tanácsbiró, jegyzővé pedig Márk Ferencz lelkész választatnak.

II-ik szám. Elnök felhivja az iskolalátogatókat, hogy jelentésöket az iskolák látogatása alkalmával tapasztaltakról a bizottság előtt tegyék meg; mely felhivásnak a köri látogatók készséggel eleget akarván tenni, észrevételeiket az egyes kebelbeli iskolákra vonatkozólag a következőkben terjesztik elő:

A geszti iskolaköri látogatók az egész körre, közelebb pedig Ugrára vonatkozólag jelentik, miszerint nagy akadályul szolgál főleg e körben, közelebb e községben is, a rendszeres iskoláztatásnak az az anomália, hogy a tanév rendszerint csak november hóban kezdetik meg.

Geszten a leányiskolánál a tanterv nem tartatik meg s a bibliai történetek tanitásánál még mindig a régi Benedek-féle utmutatás használtatik.

Mező-Gyánból a fiiskola tisztátalansága jeleztetik. A tanitók itt sem alkalmazkodnak szorosan a tantervhez.

Zsadányból is a tanterv mellőzéséről tétetik említés.

Okányban a fiu- és leányiskolák tantermei alacsonyak és szükek s feltünően sok a mulasztók száma.

Sarkad-Kereszturon a mulasztás hasonlóképen tetemes, s az iskolai padok felette czélszerütlenek.

Ismétlő iskola e körben nincsen: Geszten, Zsadányban és Sarkad-Kereszturon.

A berek-böszörményi körből Böszörményre vonatkozólag jelentik, hogy a tantermek szükek, s az iskolák, főként pedig a leányiskola tulnépesek levén, utasittatik az egyház egyelőre legalább egy segédtanitó beállitására.

Mező-Sason az iskolák teljesen felszereletlenek, a növendékek tankönyveket épen nem használnak. A tanterv egyik iskolában sem tartatik meg s a mulasztás tetemes.

Komádiban a belső és külső leányiskolánál a tanterv nem tartatik meg. Az iskolák taneszközökkel itt sincsenek kellően felszerelve s a mulasztók száma is tetemes.

Szakálról emlittetik, hogy ottan semminemü iskoláztatás jelenleg nincsen.

Ismétlő iskola mindenütt van Komádi kivételével, mely azt beszüntette; de a melynek ujolag visszaállitására komolyan figyelmeztetendő.

A tenkei körből Árpádra vonatkozólag jelentetik, hogy a tanterv nem tartatik meg; Fekete-Tóthon pedig semminemü iskolai felszerelés nincsen. A mulasztás itt is tetemes.

Tenkén a leányiskolánál a tanterv nem tartatik meg, s ez iskolának taneszközökkeli felszerelése hiányos.

E körben — Árpád kivételével — nincs egyetlen ismétlő iskola sem.

A nagyszalontai körben a fiiskola I-ső osztálya és a központi leányiskola tulnépes; de a melyen — köztudomás szerint — rövid időn segitve lesz.

Kötegyán a fiiskolai tanterem közegészségügyi tekintetben kifogás alá eső.

Sarkadon ősz óta járvány miatt az iskoláztatás szünetel.

Ismétlő iskola e körben sehol sincsen.

A belényesi körben B.-Ujlakon az iskola felszeretlen, a gyermekeknek tankönyvei épen nincsenek. Felvételi napló sincs. Ürszék hiányzik.

Jánosfalváról is az utóbbi hiányról tétetik említés.

Fenesen a mulasztók száma tetemes. Ürszék nincsen.

Tárkányban a vegyes iskola tulnépes levén, uj, leánytanitóság állitandó.

Nyégerfalván az iskola felszerelése hiányos.

E körben egyetlen ismétlő iskola sincsen.

Az aradi körben Gyorokon az iskolai épület rozzant és tarthatatlan.

Szentleányfalván az iskola épülete bedőléssel fenyeget. A felszerelés hiányos s a vegyes iskola tulnépes.

Ismétlő iskola: Szentleányfalván, Kisperegen és M.-Gyorokon van e körben.

Az erdőhegyi körből jelentetik, miszerint Erdőhegyen a leánytanitó a tantervhez nem alkalmazkodik; a fiiskola taneszközökkel kellően nincsen felszerelve s vezérkönyvekül nem az egyházkerületi kiadványok használtatnak.

Ágyán a tanterv annyiban sem tartatik meg, hogy a 2-ik osztály a vallástanra nézve még mindig a régi kecskeméti utmutatást használja Az iskoláknak taneszközökkeli felszerelése feltünően hiányos s a tanterem szük. Figyelemre méltó azon hibás szokás is, hogy a gyermekek csak a 10-ik évök betöltéséig járnak iskolába s ekkor már konfirmáltatnak.

Vadászon az iskoláknak taneszközökkeli felszerelése sok kivánni valót hagy fen. Az egyházkerület által kiadott vezérkönyvek itt sem használtatnak.

A bélzerindi iskolában a külső és belső előljáróság szük keblüsége folytán, mely fütő anyagot az iskolához nem ád, télen rendesen szünetel a tanitás.

Tamásdán a tanitó nem alkalmazkodik a tanrendhez.

Nagy-Zerinden mindkét iskola tulnépes levén, utasittatik az előljáróság egy harmadik iskolának még ez év folyamáni felállitására. — E községben az egészségügyi követelményeknek annyiban nincsen elég téve, hogy a fiiskolánál az ürszék hiányzik. Ugyanez utóbbi hiányról tétetik emlités Fekete-Gyarmatról is.

Anton az iskola tulnépessége, de meg a tanitó gyengélkedése miatt is, már e folyó évben egy segéd beállitásának szükségessége állott elé, — épen azért méltányosnak véli a tanügyi bizottság, hogy e segédtanitó dijjazásához, maga az egyházközség is hozzájáruljon; felkéri azért a nt. egyházmegyei közgyülést, miszerint utasitsa az anti előljáróságot legalább a segédtanitó készpénz fizetésének teljesitésére.

E körben ismétlő iskolák nincsenek: Erdőhegyen, Bél-Zerinden, Tamásdán és Nagy-Zerinden.

A jelentés ekként felolvastatván, az illető egyházak a feltüntetett hiányok orvoslására a legkomolyabban utasittatnak.

III-ik szám. Elnök inditványozza, miszerint a tanügyi bizottsági közgyülés, mindig a tavaszi egyházmegyei közgyülést megelőző napon tartassék s utasittassanak az egyes körlátogatók, hogy az iskolákról szóló jelentésöket — a gyülést megelőzőleg — egy hónappal előbb az espe-

resi hivatalhoz adják be, honnan az jelentés tétel végett a jegyzőnek átadatik.

Az inditvány egyhangulag elfogadtatik s miheztartás végett jegyzőkönyvbe vitetni elhatároztatik.

IV-ik szám. Jegyzőkönyv hitelesitésére kiküldetnek: Böszörményi Lajos és Szabó József.

Hitelesittetett Nagy-Szalontán, 1886. Április 1. Böszörményi Lajos, Szabó József. Jegyzette: Márk Ferencz."

Közgyülésünk örömmel üdvözli egyházmegyénk szakbizottságát a munkatéren, s az egész terjedelmében jegyzőkönyvbe vett jelentésében kitüntetett hiányok orvoslására, az egyházak elöljáróit komolyan utasitja; kiemelvén ezuttal különösen az egyházkerület által kijelölt vezér- és tankönyvek kötelezett használatát, az iskolák közegészségi hiányainak pótlását, s végül a Szeptember hó 1-re kitüzött tanév kezdetének pontos megtartására, mely utóbbinak eszközlésénél a községi elöljáróság segitsége, sőt eredménytelenség esetében az esperesi intézkedés is igénybe veendő.

11. Olvastatott a folyó évi ápril első napján tartott lelkészegyesületi közgyülés jegyzőkönyvének kivonatban áttett 5-ik száma, melyszerint, nevezett gyülés, a mult 1885. év Novemberi konvent jegyzőkönyvében 58. sz. a. olvasható azon tervezetet, mely a felállitandó „Magyar országos, ref. lelkészi és tanári, özvegy-árvai gyámintézet alapszabályai" czimen közzé tétetett, s nevezett konvent által tárgyalási alapul elfogadtatott, s véleményezés végett az egyházkerületekhez leküldetett, behatóan letárgyalván az országos gyámintézet felállitásának üdvös eszméjét örömmel fogadja, az ott megnevezett bevételi forrásokat helyesli. Kifogást csak a 15—17. §§-ok értelme ellen tesz, a mennyiben ezeket következő értelemben kivánja módositani:

„A most fennálló egyházmegyei gyámintézetek alaptőkéje, vagyis az 1885-ik évi zárszámadás szerinti vagyona csak akkor lesz az országos gyámintézet tulajdonává, mikor a fennálló gyámintézetek mindazon tagjaik irányában, kik az országos gyámintézet megnyiltakor, tehát a tervezet szerint az 1887-ik év Január hó első napján segélyre jogosultak, vagy igényt tartók lesznek, alapszabályaik értelmében kötelességeiknek teljesen megfeleltek. Ez idő bekövetkezéséig alaptőkéjét mindenik gyámintézet a tervezet 18-ik §-ában meghatározott kötelezettség teljesitése mellett, maga kezeli, s a gyámdijra jogosult utólsó tag teljes kielégitése után azon összeggel számol be az országos gyámintézet pénztárának, melyet az 1885-ik évi zárszámadás vagyonul mutat."

Helyeslő tudomásul vétetik, s mint egyházmegyei közgyülésünk által elfogadott vélemény az egyházkerületi közgyülésre felterjesztetni rendeltetik.

12. Olvastatott ugyanazon lelkészegyesületi közgyülésnek, a konvent által tervbe vett „Magyar országos reformált, lelkészi és tanári nyugdijintézet alapszabályaira“ vonatkozó következő véleménye:

„Egyesületünk a nyugdijintézet eszméjét helyesli, azonban a tervjavaslatot csak akkor teszi magáévá, ha az, a nyugdijaztatás eseteit szabatosan, minden félreértést kizárni törekvő korrektséggel meghatározza.“

Tudomásul vétetik, s az egyházkerületre felterjesztetni rendeltetik.

13. Olvastatott szintén ugyanazon lelkészegyesületi közgyülésnek „A magyar ref. egyházi. kölcsönös tüzkárbiztositó intézet alapszabályaira“ vonatkozó, következő beterjesztett véleménye:

„Értekezésünk e tervezet 3-ik §-át, melyben az mondatik, hogy a biztositásért tekintet nélkül a biztositott javak állományára — évenként a biztositott összeg ½ %-ja fizetendő — ugy óhajtja módositani, hogy az épületek anyagjuk szerint megkülönböztetendők, s a többé vagy kevésbbé tüzálló vagy éghető anyagok minősége szerint a biztositott összeg kevesebb vagy több %-jában határoztassék meg az évi biztositási dij, ugy azonban, hogy az semmi körülmények között ne legyen magasabb a fonciére pestibiztositó intézet által, a most fennálló szerződés alapján követelhető biztositási dijaknál.“

Helyeslő tudomásul vétetik, s az egyházkerületre felterjesztetni rendeltetik.

14. Az egyetemes konvent 1885. November ülésének 67-ik számjára vonatkozólag:

kijelenti egyházmegyei közgyülésünk, hogy a lelkészválasztási minősitési szabályoknak minden kerületben lehetőleg egyöntetüvé tételét a maga részéről is óhajtja, de mert az egyházkerületeknek e tárgyu szabályrendeleteit nem ismeri, azokról véleményt ezuttal nem nyilvánithat.

15. Egyházmegyénk lelkészegyesülete megerősités és 1886. Január 1—1891. Január 1-ig számitott 5 évi időtartamra kötelező erejüvé tétel végett beterjeszti egyházmegyénk lelkészi állomásainak osztályozását és kegyeleti átalányainak kimutatását a mint következik:

Kegyeleti átalány.

Sorszám	I. Osztályban	frt.	kr.	Sorszám	II. Osztályban	frt.	kr.
1	b.-böszörmény lelk. jöv. u.	450	—	19	ágyai lelk. jöv. u.	308	25
2	erdőhegyi „ „ „	394	50	20	árpádi „ „ „	342	—
3	fekete-gyarmati „ „ „	376	97	21	anti „ „ „	270	—
4	gyantai „ „ „	448	20	22	aradi „ „ „	324	—
5	geszti „ „ „	440	—	23	bajji „ „ „	260	—
6	kis-peregi „ „ „	500	—	24	belényesi „ „ „	299	—
7	komádii „ „ „	460	—	25	erdőgyaraki „ „ „	250	—
8	kötegyáni „ „ „	400	—	26	fenesi „ „ „	350	—
9	mező-gyáni „ „ „	370	—	27	harsányi „ „ „	347	—
10	mező-sasi „ „ „	355	—	28	homorogi „ „ „	280	—
11	nagy-szalontai „ „ „	500	—	29	k.-apáti „ „ „	234	—
12	nagy-szalontai „ „ „	500	—	30	pankotai „ „ „	266	—
13	nagy zerindi „ „ „	427	—	31	szemlaki „ „ „	245	—
14	okányi „ „ „	345	—	32	sz.-leányfalvai „ „ „	225	—
15	sarkadi „ „ „	520	—	33	zsadányi „ „ „	295	—
16	tenkei „ „ „	440	—	34	vadászi „ „ „	331	—
17	tárkányi „ „ „	346	—				
18	ugrai „ „ „	435	—				

III. Osztályban.

35	bélzerindi lelk. jöv. u.	204	—	40	sonkolyi lelk. jöv. u.	148	—
36	boros-sebesi „ „ „	108	—	41	szakáli „ „ „	194	—
37	belényes-ujlaki „ „ „	182	50	42	sarkadturi „ „ „	190	—
38	ménes-gyoroki „ „ „	130	—	43	tamásdai „ „ „	221	70
39	remetei „ „ „	236	—				

E beterjesztett osztályzat és kegyeleti átalány kimutatás jegyzőkönyvben kinyomatni rendeltetik, s 1886. év január 1—1891. év január 1-ig számitott 5 évi idő tartam alatt kötelező erőre emeltetik.

16. Olvastatott esperesnek a szórványokra vonatkozó következő jelentése:

„Jelentés, az egyetemes konvent 1885. Novemberi ülése 52. sz. a. határozata értelmében.

A felekezetünkhöz, de nem egyszersmind gyülekezethez tartozó, szerte lakó ref. hivek a nagyszalontai egyházmegye területén a ·/. alatt csatolt kimutatás szerint vannak beosztva az anyaegyházakhoz."

Tudomásul vétetik, s a mellékelt tabellával együtt az egyházkerületi közgyülésre felterjesztetni rendeltetik.

17. Olvastatott esperesnek következő jelentése az országos egyházi közalap 1886-ik évre szóló bevallási iveinek helyesbitéséről:

Nagytiszteletü egyházmegyei közgyülés!

Van szerencsém jelenteni, hogy az egyetemes konvent rendeletéből, az országos ev. ref. közalap 1886. évi bevallási iveit, betöltés végett, egyházmegyénk minden egyházába elküldöttem, a kötelező erejüvé tett „kezelési szabályok"-kal együtt, 1885. deczember 17-én, s a presbyteriumok által elkészitett s hozzám két másolati példányban beterjesztett bevallási iveket, Ercsei Sándor, Sántha István, dr. Balogh Elek tanácsbirákkal, mint a „kezelési szabályok" 28. §-a értelmében, e czélra általam felkért szakértőkkel felülvizsgáltuk, s azokat az egyházmegye 1883. novemberi ülése 10. számu határozata pontos megtartása mellett helyesbitettük, s a már jóváhagyott bevallási iveket egy-egy példányban, legnagyobb részben még február hóban, a többit márczius folyamán az illető presbyteriumokhoz visszaküldöttem; egy-egy példányt pedig az egyházmegye levéltára számára visszatartottam.

A jóváhagyott bevallási iveken az évi járulék:

Nagy-Szalontai egyházmegye. — Tiszántuli egyházkerület.

Sorszám	Gyülekezet neve	Megajánlott 1886-ra frt	kr	Megajánlott 1883-ra frt	kr	
1	Ágya	56	20	60	90	
	f. e. Szintye	2	90	1	70	
2	Ant	30	60	29	80	
3	Apáti (Körösszeg)	16	70	16	40	
4	Arad	140	60	87	30	töke term. 1 frt
	f. e. Uj-Arad	2	30	—	—	
	Vinga	3	50	—	—	
5	Árpád	24	80	20	10	
6	Bajj	20	50	21	40	
7	Belényes	40	20	32	50	
8	B.-Böszörmény	86	20	93	40	
9	Erdőhegy	85	10	85	80	
	Átvitel	509	60	449	30	töke term. 1 frt

Sorszám	Gyülekezet neve	Megajánlott 1886-ra frt	kr	Megajánlott 1883-ra frt	kr	
	Áthozatal	509	60	449	30	**tőke term. 1 frt**
10	Fenes	23	40	22	40	
11	Geszt	80	—	82	30	
	f. e. Cséffa	6	—	—	—	
12	Gyán (Köte)	66	10	66	30	
13	Gyán (Mező)	53	10	57	40	
14	Gyanta	35	60	31	60	
	l. e. Kisháza	2	80	2	80	
	„ „ Széplak	1	80	2	60	
15	Erdő-Gyarak	31	—	32	20	
16	Gyarmat (Fekete)	35	60	34	70	
17	Gyorok (Ménes)	11	—	10	10	
18	Harsány (Nagy)	32	10	33	—	
19	Homorog	24	90	23	40	
20	Keresztur (Sarkad)	31	20	24	30	
21	Komádi	181	10	139	60	
22	Okány	72	20	66	90	
23	Pankota	23	20	33	90	
24	Pereg (Kis)	73	—	63	60	
	l. e. Német-Pereg	20	40	16	20	
25	Remete	14	80	13	80	
26	Sarkad	179	30	143	—	
27	Sass (Mező)	51	40	85	70	
28	Sebess (Boross)	19	80	33	50	
29	Sonkolyos	7	90	8	90	
	l. e. Jánosfalva	6	20	5	90	
30	Szakál	7	50	7	20	**tőke term. 60 kr**
31	Szalonta	415	—	574	70	
32	Szemlak	30	50	29	—	
33	Szentleányfalva	12	40	49	50	
34	Tamásda	14	70	18	60	
35	Tárkány	21	10	26	90	
	l. e. Nyégerfalva	5	50	11	10	
36	Tenke	69	70	49	60	
37	Tót (Fekete)	18	60	14	20	
38	Ugra	69	20	76	20	
39	Ujlak (Belényes)	12	50	14	20	
40	Zerind (Bél)	10	80	18	50	
	Átvitel	2281	00	2364	10	**tőke term. 1 f. 60**

Sorszám	Gyülekezet neve	Megajánlott 1886-ra frt	kr	Megajánlott 1883-ra frt	kr	
	Áthozatal	2281	00	2364	10	**töke term. 1 f. 60**
41	Zerind (Nagy)	49	70	50	70	
42	Zsadány	65	70	68	30	
43	Vadász	46	10	60	10	
	l. e. Csermő	11	30	—	-	
	f. e. Apáti	1	40	—	—	
	„ „ Talpas	1	40	—	—	
	„ „ Seprős	1	80	—	—	
	Összesen	2458	40	2553	20	**és töke t. 1 f. 60**

Az egész egyházmegye összes egyházaiban . . 2458 frt 40 kr,
mig 1883—85-ben volt az évi járulék . . . . . 2553 „ 20 „
és igy most kevesebb 94 frt 80 krral.

Midőn ezen jelentésem kapcsában, a közalap bevellási íveinek felülvizsgálásánál és helyesbitésénél eljárt bizottságnak buzgó és szíves fáradozásáért hálás köszönetemet nyilvánítom: tisztelettel felkérem az egyházmegyei közgyülést, hogy

e jelentést jóváhagyó tudomásul venni, továbbá

az egyházak presbyteriumait oda utasítani méltóztassék, hogy a hozzájok már megküldött bevallási íveken kitüntetett s kötelező erejüvé vált 1886. évi járulékot, minden további felhívás beváráa nélkül az általok legalkalmasabbnak vélt időben beszedni, és azt legkésőbb folyó évi deczember 1-ig az egyházmegye pénztárnokához eljuttatni, ismerjék állásukból folyó kötelességüknek.

Végül kérem, hogy a „kezelési szabályok“ 28. §-a értelmében és az ott megnevezett hatáskörrel, a három tagu „egyházmegyei közalapi bizottságot“ megválasztani méltóztassék. — Tiszteletem kifejezésével vagyok N.-Szalontán márczius 29. 1886. Szél Kálmán ev. ref. esperes.

Helyeslő tudomásul vétetik. Egész terjedelmében jegyzőkönyvben kinyomatni rendeltetik.

Az egyes egyházak elöljáróságainak meghagyatik, hogy a rájuk eső járulékok fent kimutatott összegét folyó évi deczember 1-ig egyházmegyénk pénztárnokához eljuttatni el ne mulaszszák.

Az egyházi közalap kezelési szabályai 28. §-a értelmében, s az ott olvasható hatáskörrel egyházmegyénk közalapi bizottságának az 1886—87-ik évben rendes tagjaiul: Ercsei Sándor és

Sántha István, netaláni akadályoztatásuk esetén póttagul Nagy Sándor és Dr. Balog Elek tanácsbírák közfelkiáltás utján megválasztatnak.

18. Olvastatott Szél Kálmán esperes urnak az egyházi közalap kezelási szabályait egyszerüsíteni czélozó következő indítványa:

„Indítvány a közalap kezelési szabályaira vonatkozólag.

1) Mivel azok nagyon komplikáltak és czéltalanul sok munkát kívánnak: óhajtandó azoknak egyszerüsitése, és pedig oly formán, hogy a bevallási ivekbe, ne betürendben, hanem házszám s illetőleg lakás szerint vezettessenek be az egyháztagok, igy senki se marad el és nem történik névcsere.

2) A bevallási iv nem egy eredeti és két másolati, — hanem két egyező példányban készittessék, miután különben is minden rendes egyházban az egyházi adózók névsora minden évben összeállittatik, — és hogy az ekép elkészitett bevallási iv kezelési naplóul is használható legyen, egy rovat készittetnék a járulék lefizetése idejének jelzésére.

3) Osztálybasorozás és helyesbítésnél szabályozó kulcsul vétessék fel az állami egyenes adó, olyképen, hogy az állami egyenes adónak egy %-a, mint minimum, legyen legalább is mindenki által fizetendő. E czélból az álami egyenes adó a bevallási iv szélére jegyeztessék fel és végösszege hitelesíttessék a községi előljáróság által.

4) A felmentendők a bevallási iv legvégére írassanak egymásután, munka könnyités czéljából.

5) A közalapi járulékok az egyes egyházak által, az egyházmegye pénztárnokához fizettessenek, ki azokat évnegyedenként az espereshez tegye át, — az esperes levén köteles azokról számolni s a járulékokat a földhitelintézethez elküldeni.“

A fenti inditvány 1., 2., 4., 5. pontjai közhelyesléssel és ellenmondás nélkül, — a 3-ik pont pedig erős vita után általános többséggel elfogadtatott, s az egyházkerületre felterjesztetni határoztatott.

19. A 4-ik szám alatt kiküldött bizottság, az általa átvizsgált, következő esperesi számadást a lentebb szintén közlött jelentés kapcsában beterjeszti:

„Nagytiszteletü egyházmegyei közgyűlés!

Van szerencsém jelenteni, hogy egyházmegyénk utóbbi közgyűlése óta, a következő hivatalos pénzek továbbíttattak általam:

Idő 1885.	Okmány-szám		Bevétel frt	Bevétel kr	Kiadás frt	Kiadás kr
julius 17.	304.	Biharmegyei népnevelési egyesület jánosfalvai tanitónak . . .	100			
okt. 15.	395.	Magyar ref. segélyegylet F.-Tót- és Jánosfalvának	100			
„ 15.	396.	Rendkivüli államsegély Derekas J. és Fábián L.-nak	50			
„ 20.	ad 395.	F.-tóti egyháznak ref. s. egyleti segély			50	
„ „	ad $^{395}/_{2}$. B.	Jánosfalvai egyháznak ref. s. egyleti segély			50	
„ „	85. sz. vevény	Jánosfalvai tanitónak népnevelési egyesületi segély			100	
„ „	ad ^{396}/B.	Derekas Jánosnak államsegély .			30	
„ „	ad ^{396}/B.	Fábián Lászlónak „ .			20	
decz. 7.	452.	Közalapi segély	1225			
„ 15.	ad $^{452}/_{1}$.	Belényesi egyháznak . . .			150	
„ 17.	„ $/_{2}$.	Csermői „ . . .			50	
„ „	„ $/_{3}$.	F.-tóti „ . . .			50	
„ „	„ $/_{4}$.	M.-gyoroki „ . . .			100	
„ „	„ $/_{5}$.	Nyégerfalvai „ . . .			100	
„ „	„ $/_{6}$.	Pankotai „ . . .			100	
„ „	„ $/_{7}$.	Remetei „ . . .			50	
„ „	„ $/_{8}$.	Szakáli „ . . .			100	
„ „	„ $/_{9}$.	Szentleányfalvai „ . . .			150	
„ 18.	ad $^{452}/_{10}$.	Derekas Jánosnak			75	
„ „	„ $/_{11}$.	Gál Ferencznek			50	
„ „	„ $/_{12}$.	Sipos Imrének			150	
„ „	„ $/_{13}$.	Tömöri Mihálynak			100	
„ 21.	466.	N.-szalontai egyházmegye zsinati költség hátráléka	110	82		
„ „	ad 466.	N.-szalontai egyházkerületi közigazgatási hátrálék	308	03		
„ „	ad 466/B.	Zsinati költség hátrálék egyházkerületi pénztárba			110	82
„ „	ad 466/B.	Közigazgatási hátrálék egyházkerületi pénztárba			308	03
„ „	467.	Közalapi járulék 1883/a, 1884/b, 1884/c, perselypénz 1885/d. .	610	46		
„ 22.	ad 467.	Közalapi járulék földhitelint.-nek			610	46
		Átvitel	2504	31	2504	31

Idő 1885.	Okmány-szám		Bevétel frt	Bevétel kr	Kiadás frt	Kiadás kr
		Áthozatal	2504	31	2504	31
1886.						
febr. 22.	91.	1885-re tüzkármentesitési osztalék	31	—		
márcz. 2.	91.	1885-re tüzkármentesitési osztalék egyházmegyei pénztárnoknak .			31	—
		Összesen	2535	31	2535	31

„Alantirottak a nagytiszteletü esperes ur által 1885. jul. 17—1886. márczius 2-ig továbbitott pénzekről vezetett számadást megvizsgálván: azt a nyugtákkal és ellennyugtákkal teljesen egyezőnek találtuk, ennélfogva esperes urat a további számadás terhe alól felmenteni véleményezzük. N.-Szalonta, 1886. ápr. 2. Böszörményi Lajos, Krucsó Ferencz m. k.“

Tudomásul vétetik.

Számadó esperesnek a felmentvény — fentartandók fentartásával — megadatik.

A számadás mellékleteivel együtt levéltárba tétetni rendeltetik.

20. A lelkészgyámintézeti választmány beterjeszti Katona Mihály pénztárnoknak a számvevők által átnézett, s nevezett választmány által helybenhagyott következő számadását, azok névsorával együtt, kik f. é. ápr. 1-ig hátrálékkal tartoznak:

Számadás

a n.-szalontai ev. ref. egyházmegye papi gyámintézete pénztárának állásáról az 1885-dik évről.

	Tétel megnevezése	Egyes tétel frt	Egyes tétel kr	Befizetve frt	Befizetve kr	Hátrálékban frt	Hátrálékban kr	Összesen frt	Összesen kr
	A) Bevétel.								
	Az 1885-ik évi január 3-án volt a pénztár állása	29,984	28						
1	Az 1885-ik év folyamában teljesitett hátrálékos befizetések folytán ebből	—	—	29,626	15	358	13	29,984	28
	Ehez jött az év folyamában:								
2	A kötelezvényeken elhelyezett 31,947 frt 78 kr 8%-os időközi kamata	—	—	1968	75	314	35	2283	10
	Átvitel	—	—	31,594	90	672	48	32,267	38

	Tétel megnevezése	Egyes tétel frt	kr	Befizetve frt	kr	Hátrálékban frt	kr	Összesen frt	kr
	Áthozatal	—	—	31,594	90	672	48	32,267	38
3	A szalontai takarékpénztárba elhelyezett tőkék 5%-os időközi kamata	—	—	153	07	—	—	153	07
4	Késedelmi kamatból	—	—	22	81	79	17	101	98
5	18 lelkész tagsági dijából 21 frtjával	378	—	—	—	—	—	—	—
6	16 „ „ „ 14 „	224	—	—	—	—	—	—	—
7	9 „ „ „ 7 „	63	—	—	—	—	—	—	—
8	Fekete Imre kétszeres tagsági dijából	7	—	—	—	—	—	—	—
9	Önkéntes tagsági dijból: Gerőcz Lajostól	21	—	—	—	—	—	—	—
10	Önkéntes tagsági dijból: Tabajdi Lajostól	21	—	—	—	—	—	—	—
11	Önkéntes tagsági dijból: Kálmán Elektől	7	—	—	—	—	—	—	—
12	Önkéntes tagsági dijból: Diószegi Endrétől	3	—	339	—	385	—	724	—
13	Az 1885-ik évi állami segélyből	603	—	—	—	—	—	—	—
14	néh. Mezey Ferencz adománya	6	30	—	—	—	—	—	—
15	Egyes egyházak adománya	11	70	—	—	—	—	—	—
16	Bajji lelkész birság dijából	37	50	—	—	—	—	—	—
17	Kegyeleti átalányból: Bögös Lajostól	200	—	—	—	—	—	—	—
18	„ „ Nagy Endrétől	190	—	—	—	—	—	—	—
19	„ „ Fekete Imrétől	130	—	1178	50	—	—	1178	50
	Összes bevétel	—	—	33,288	28	1136	65	34,424	93
	Szóval harmincznégyezernégyszázhuszonnégy forint és 93 krajczár.								
	B) Kiadás.								
1	Gyámdijul 1885-ről: Bocskai Istvánnénak	62	72	—	—	—	—	—	—
2	Gyámdijul 1885-ről: Illésy Józsefnénak	62	72	—	—	—	—	—	—
3	Gyámdijul 1885-ről: Kiss Pálnénak	31	36	—	—	—	—	—	—
4	Gyámdijul 1885-ről: Kovács Józsefnénak	62	72	—	—	—	—	—	—
5	Gyámdijul 1885-ről: Muhi Sámuelnénak	94	08	—	—	—	—	—	—
6	Gyámdijul 1885-ről: Varga Istvánnénak	62	72	—	—	—	—	—	—
7	Gyámdijul 1885-ről: Bihari Istvánnénak	62	72	—	—	—	—	—	—
8	Gyámdijul 1885-ről: Kiss Károlyné és leánya	117	60	—	—	—	—	—	—
9	Gyámdijul 1885-ről: Diószegi E. és családja	62	72	—	—	—	—	—	—
	Átvitel	619	36	—	—	—	—	—	—

	Tétel megnevezése	Egyes tétel frt	kr	Befizetve frt	kr	Hátrálékban frt	kr	Összesen frt	kr
	Áthozatal	619	36	—	—	—	—	—	—
10	Gyámdijul 1885-ről: Gaál Mihály	62	72	—	—	—	—	—	—
11	„ „ Filótás Károlyné	62	72	—	—	—	—	—	—
12	Gyámdijul 1885-ről: Tolnai Ferenczné és fia	78	40	—	—	—	—	—	—
13	Gyámdijul 1885-ről: Csomor Jánosné és fia	156	80	—	—	—	—	—	—
14	Gyámdijul 1885-ről: Mészáros Endréné	62	72	—	—	—	—	—	—
15	Gyámdijul 1885-ről: Soltész Lajosné	125	44	—	—	—	—	—	—
16	„ „ Sipos Jánosné	125	44	—	—	—	—	—	—
17	Gyámdijul 1885-ről: Kincses Pálné és gyermekei	219	52	—	—	—	—	—	—
18	Gyámdijul 1885-ről: Kutassy Lajos gyermekei	125	44	1638	56	—	—	—	—
19	Pénztárnoki tiszteletdij	100	—	—	—	—	—	—	—
20	Varga József tisza-sz.-imrei tanitónak	20	—	120	—	—	—	—	—
	Összes kiadás	—	—	1758	56	—	—	1758	56
	Levonva a kiadást a bevételből, vagyoni állapot 1885. decz. 31-én	—	—	31,529	72	1136	65	32,666	37
	Szóval harminczkétezerhatszázhatvanhat forint 37 krajczár, mely a következőleg van elhelyezve:								
1	Kötelezvényen 8%-os kamatra. .	31,047	78	—	—	—	—	—	—
2	Hátr. van: kamatokban: 1885-ről	314	35	—	—	—	—	—	—
3	„ „ „ régebbről	78	97	—	—	—	—	—	—
4	„ „ tag. dijakban 1885-ről	385	—	—	—	—	—	—	—
5	„ „ „ „ régebbről	279	16	—	—	—	—	—	—
6	„ „ késedelmi kamatokban	79	17	—	—	—	—	—	—
7	Készpénzben	481	94	—	—	—	—	—	—
	Összesen	32,666	37	—	—	—	—	32,666	37

Külön számadás az uj pénztárról.

A) Bevétel.

	1885. január 3-án vólt e pénztár állapota	14,114	16	—	—	—	—	—	—
1	A kint vólt hátrálékoknak az 1885. év folyamában történt befizetése folytán ebből 1885. decz. 31-én	—	—	13,918	39	195	77	14,114	16
2	Az 1884-ik évi jövedelmező tőke 13,770 frt 16 kr 8%-os kamata.	—	—	1101	60	—	—	1101	60
3	E pénztárt illető 1885-ik évi rendes tagdijakból	—	—	188	—	247	—	435	—
	Átvitel	—	—	15,207	99	442	77	15,650	76

	Tétel megnevezése	Egyes tétel frt	kr	Befizetve frt	kr	Hátrálékban frt	kr	Összesen frt	kr
	Áthozatal	—	—	15,207	99	442	77	15,650	76
4	E pénztárt illető 1885-ik évi önkéntes tagdijakból: Gerőcz L. 14 frt, Tabajdi L. 14 frt, Kálmán E. 2 frt	30	—	28	—	2	—	30	—
5	Kétszeres tagsági dijból Fekete Imrétől	4	—	—	—	4	—	4	—
6	Bajji lelkész birság dijából . . .	37	50	37	50	—	—	37	50
7	Az 1885-ik évi állami segélyből .	603	—	603	—	—	—	603	—
	Összes bevétel	—	—	15,876	49	448	77	16,325	26
	Szóval tizenhatezerháromszázhuszonöt forint 26 krajczár.								
	B) Kiadás.								
1	Gyámdijul: Bihari Istvánnénak .	31	36	—	—	—	—	—	—
2	Gyámdijul: Kiss Károlynénak és leánya	58	80	—	—	—	—	—	—
3	Gyámdijul: Tolnai Ferenczné és fia	39	20	—	—	—	—	—	—
4	„ Csomor Jánosné és fia	78	40	—	—	—	—	—	—
5	„ Soltész Lajosnénak .	62	72	—	—	—	—	—	—
6	„ Sipos Jánosnénak . .	62	72	—	—	—	—	—	—
7	Gyámdijul: Kincses Pálné és gyermekei	109	76	—	—	—	—	—	—
8	Gyámdijul: Kutassy Lajos gyermekei	62	72	—	—	—	—	—	—
9	Pénztárnoki tiszt. dij ide eső része	50	—	—	—	—	—	—	—
	Összes kiadás	—	—	555	68	—	—	555	68
	Levonva a kiadást a bevételből .	—	—	15,320	81	448	77	15,769	58
	Szóval tizenötezerhétszázhatvankilencz forint 58 krajczár,								
	melyből jövedelmező tőke 1886-ra	15,320	81	—	—	—	—	—	—
	Hátrálékban van és pedig 1885-ről	253	—	—	—	—	—	—	—
	„ „ „ régebbről	195	77	—	—	—	—	—	—
	Tehát az uj pénztár állása 1885. decz. 31-kén	—	—	15,320	81	448	77	15,769	58
	A régi pénztár állása 1885. decz. 31-kén	—	—	16,208	91	687	88	16,896	79
	A két pénztár állása együtt 1885. decz. 31-kén	—	—	31,529	72	1136	65	32,666	37
	Szóval harminczkétezerhatszázhatvanhat forint 37 krajczár.								

Kimutatás

a n-szalontai ev. ref. egyházmegye papi gyámintézete pénztárának 1885-ik évi jövedelméről 1885. decz 31-ig.

	Tétel megnevezése	Egyes tétel frt	kr	Főösszeg frt	kr
	A) Tényleges bevétel.				
1	A kötvényen elhelyezett 31,047 frt 78 kr 8%-os időközi kamata	1968	75		
2	A n.-szalontai takarékpénztárban elhelyezett tőkék időközi kamata	153	07		
3	Kamatok késedelmi kamatából	22	81		
4	Tagsági dijakból 1885-ről	339	—	3662	13
	B) Hátrálék követelések.				
5	Tőkekamatokban 1885-ről	314	35		
6	Késedelmi kamatokban „	79	17		
7	Tagsági dijakban „	385	—	778	52
	Összes jövedelem	—	—	4440	65
	Szóval négyezernégyszáznegyven forint és 65 krajczár.				
	Levonva e bevételből e számadás 2-ik lapján feltüntetett összes kiadást	—	—	1758	56
	Tiszta jövedelem az 1885-ik év folyamán	—	—	2682	09
	Szóval kétezerhatszáznyolczvankét forint és kilencz krajczár.				
	Hozzáadva ehez az 1885-ik évi január 3-án kimutatott vagyon-állagot	—	—	29,984	28
	lett a vagyoni állag 1885. december 31-én	—	—	32,666	37
	Szóval harminczkétezerhatszázhatvanhat forint és 37 krajczár.				

N.-Szalonta, 1886. január 1.

Katona Mihály
gyámintézeti pénztárnok.

A számadást megvizsgáltuk, helyesnek találtuk s számadó pénztárnok részére a felmentvényt kiadhatónak javasoljuk.

Szalonta, 1886. márczius 16.

Ercsei Sándor választm. elnök, Szél Kálmán, Sánta István, Nagy Sándor.

Kimutatása

azon egyéneknek, kik a n.-szalontai ev. ref. egyházmegye papi gyámintézetének pénztárába az 1885-ik és előző évekről kamat vagy tagsági-díj hátrálékkal tartoznak 1886-ik évi április 1-ig.

Sorszám	Hátrálékos neve	Tagsági díjjal		Kamattal		Összes hátrálék	
		frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.
1	Sarkad-kereszturi ref. egyház	26	24	—	—	26	24
2	Szőcs Imre b.-zerindi lelkész	—	20	7	07	7	27
3	Szondy Imre k.-peregi „	22	52	35	85	58	37
4	Nyeste István m.-homorogi lelkész . .	40	22	48	32	88	54
5	Kocsa Károly pankotai „ . .	—	—	14	62	14	62
6	Tömöri Mihály b.-sebesi „ . .	34	92	41	14	76	06
7	Bél-zerindi ref. egyház	4	13	—	—	4	13
8	Bernáth Lajos tenkei lelkész	—	—	2	37	2	37
9	Dobrai Ferencz fenesi lelkész	5	10	29	12	34	22
10	Szabó gy. Sándor f.-gyarmati lakos . .	8	35	—	—	8	35
11	Böszörményi Pál bajji lelkész	—	—	46	36	46	36
12	Varga Sándor f.-gyarmati lakos . . .	—	72	—	—	—	72
13	Erdős Fodor Julia „ „ . . .	29	68	—	—	29	68
14	Szondy Géza sz.-leányfalvai lelkész . .	17	97	61	84	79	81
15	Erdős István f.-gyarmati lakos . . .	—	84	—	—	—	84
16	Gellén János „ „ . . .	—	72	—	—	—	72
17	Debreczeni József „ „ . . .	1	70	—	—	1	70
18	Szilágyi Sándor „ „ . . .	—	48	—	—	—	48
19	Hégely Mózes „ „ . . .	1	92	—	—	1	92
20	Vadászi ref. egyház	—	35	—	—	—	35
21	Fekete Imre m.-gyoroki lelkész . . .	—	—	7	—	7	—
22	néhai Bor Ádám családja	—	—	14	—	13	—
23	Ónódi Sándor m.-gyáni lelkész . . .	—	—	14	—	14	—
24	Makai László okányi „ . . .	—	—	22	72	22	72
25	néhai Kutassy Ferencz családja . . .	—	—	26	11	26	11
26	Pinczés János remetei lelkész	—	—	5	—	5	—
27	Pápai Lajos m.-sassi lelkész	—	—	43	72	43	72
28	Barna Zsigmond sonkolyosi lelkész . .	—	—	7	—	7	—
29	Kálmán Elek helynélküli lelkész . . .	—	—	7	—	7	—
	A hátrálékok főösszege 1886. április 1.	196	19	433	24	629	30

Tudomásul vétetik, s jegyzőkönyvben egész terjedelmében kinyomatni rendeltetik.

Számadó pénztárnoknak a felmentvény, a fentartandók fentartásával — megadatik.

21. Tárgyaltatott Józsa Gábor békési tanitónak veje Kutasi Lajos elnyomorodott lelkész érdekében benyujtott kérvénye, melyben az elkeseredés és méltatlankodás hangján elpanaszolja vejének szánalomra méltó helyzetét, s állitván, hogy az alapszabályok értelmében nem csak nevezett lelkésznek gyermekei, hanem maga az elnyomorodott lelkész és annak neje is segélyre jogosultak: kéri, hogy egyházmegyei közgyűlésünk a gyámintézeti választmánynak azon végzését, melyben nevezett szülék részére a segély az alapszabályok ellenére megtagadtatik, megváltoztatni, s a szerencsétlen szüléknek is megfelelő évi segélyt rendelni kegyeskedjék.

Ezzel kapcsolatban olvastatott a gyámintézeti választmány N.-Szalontán lakó tagjainak következő végzése:

„E kérvény tárgyában a papi gyámintézeti választmány Szalontán lakó tagjai, minthogy nem vólt alkalomszerü ezen egyetlen tárgy miatt, a választmány vidéki tagjait is összehivni, egyelőre akként intézkedtek: hogy, habár e kérvényhez csatolt orvosi bizonyitványnyal Kutasi Lajos beteges állapota igazolva van is, de mert ő köztudomás szerint, botrányos iszákossága miatt betegesedett el, — az ő saját személye részére a gyámintézeti-dij nem adandó meg ez évre. Három kiskoru gyermekének azonban, a szabályszerü gyámdij illetmény, már a folyó évről megadandónak véleményeztetik.

A felett aztán, hogy maga Kutasi Lajos sonkolyosi volt lelkész jövőben, gyámdijban részesüljön-é: a jövő 1886. évi Január, vagy Február hónapban összehivandó teljes választmány fog véglegesen intézkedni.

Miről Katona Mihály lelkész gyámintézeti pénztárnok, alkalmazkodás végett, ezennel értesittetik. N.-Szalontán 1885. Deczember 13 Ercsei Sándor gyámintézeti választmányi elnök. Szél Kálmán, Nagy Sándor m. k.“

A felolvasott végzés jóváhagyatik. Kutasi Lajos sonkolyosi, vólt lelkész gyermekeinek évi segélyezése elrendeltetik.

Folyamodó kérelme megtagadtatván, nem mulasztja el közgyülésünk rosszalását fejezni ki azon tisztességtelen hang és leczkéztető modor felett, mely folyamodó kérvényét átlengi, annyival inkább, mert folyamodónak nagyon jól kell azt tudnia, hogy veje, a maga által előkészitett erkölcsi megsemmisülés legszéléről épen azok által mentetett meg, a kiket most folyamodó hála fejében sérteget.

22. Beterjesztetett Józsa Gábor békési tanitónak a közalapi végrehajtó bizottsághoz intézett azon kérvénye, melyben veje Kutasi Lajos volt sonkolyosi, elnyomorodott lelkész és családja részére évi 300 frt közalapi segélyt kér.

Minthogy nevezett lelkésznek családja egyházmegyénk lelkészi gyámintézetétől segélyeztetik; minthogy folyamodó nem az e czélra kinyomott s minden esperesnél ingyen kapható íveken,

nem a meghatározott formában állitotta ki kérvényét: egyházmegyei közgyülésünk e kérvényt pártolásával nem támogathatja.

23. Olvastatott az egyházmegyei számvevő szék alábbi jelentése a megvizsgált egyházi számadásokról:

„Nagytiszteletü egyházmegyei közgyűlés! Mindenek előtt előre bocsátjuk, hogy a gondnoki számadások megvizsgálásánál és javaslatunk megtételénél azon elvekhez alkalmazkodtunk, melyeket már 1885-ik év Márczius 26-án az egyházmegyei közgyűléshez beadott jelentésünkben szerencsénk volt kifejteni. Figyelemmel voltunk arra is, hogy fent nevezett jegyzőkönyvi határozat a számadások vezetésére elfogadott szabályzatot 1886. Január 1-től kezdve léptette életbe, és igy annak hatálya, a most általunk megvizsgált számadásokra, még nem terjed ki.

Ekként már a számadásokat, melyek egyházmegyénk egyházaiból — egy sarkad-kereszturit kivéve — mind beérkeztek, ezuttal is a régi gyakorlat figyelembe vétele mellett vizsgáltuk meg, s ugy találtuk, hogy a geszti, mezőgyáni, gyantai, feketegyarmati, nagyszalontai, szentleányfalvai, belényesi, sonkolyosi, ugrai, nagy-harsányi, berekböszörményi és feketetóti egyházak számadásai egészen helyesen; — az erdőgyaraki, komádii, vadászi, anti és kötegyáni jól és rendesen; — az ágyai, tenkei, okányi, tamásdai, széplaki, kisházai, körösszegapátii, magyarhomorogi, bélzerindi, sarkadi, pankotai, borossebesi, belényesujlaki, nagyzerindi, ménesgyoroki, szakáli, fenesi, árpádi, tárkányi és nyégerfalvai számadások kielégitőleg vezettettek. Ezen egyházak gondnokai részére, mult évi jelentésünkben kiemelt indokokra támaszkodva, a felmentvényt kiadhatónak, az erdőhegyi, zsadányi, kisperegi, mezősasi; ó-aradi, bajji és szemlaki számadásokat pedig, melyek se nyugtákkal, se pedig ellennyugtákkal felszerelve nincsenek, pótlás, s utólagos beterjesztés végett visszadandónak véleményezzük.

Hasonlóképen visszadandónak javasoljuk a remetei gondnoki számadást is, melynek 34-ik számu tétele 4 forint 30 kr oly nemü kiadást tüntet fel, melyet az egyház a kurtakorcsma bérbeadásakor, nagy valószínüséggel áldomás ivásra költött el. E tételre nézve, mint a mely nyugtázva sincs, Szabó Mihály gondnokot elmarasztalandónak véleményezzük.

Épen ilyen elbírálás alá esik a jánosfalvai egyház gondnokának, Kis Mihálynak számadása is, melynek 1-sö számu, ily czimü tételére vonatkozólag: „gondnok választáskor 2 frt 76 kr költség“ fentnevezett egyházgondnok hasonlóképen elmarasztalandó.

Miután pedig ugyanezen egyháznak számadása 132 frt 60 kr tőkepénze mellett 90 frt 50 kr kamat hátrálékot tüntet fel, s miután nincs kimutatva az sem, ha vajjon a tőke biztos kötvényeken van-é elhelyezve: véleményezzük, hogy az egyházmegyei közgyülés tegye kötelességévé a jánosfalvai egyháznak az ily nagy összegre felszaporodott hátrálék mielőbbi gyors behajtását, s a kötvények másolatainak a számvevőszék elnökéhez záros határidő alatti beterjesztését.

Az átvizsgált gondnoki számadásokra észrevételeinket ekként megtevén, felkérjük a nagytiszteletü egyházmegyei közgyülést, méltóztassék végzésileg figyelmeztetni az egyházakat, hogy a számvevő szék ezentul semmi olyan kiadást figyelembe venni nem fog, mely okmányokkal, a fennálló szabályzat szerint, felszerelve nincsen.

Végül tekintetbe véve, hogy a folyó év Január 1-én életbe lépett ujszabályzat egyik pontja szerint a költség előirányzat Január végéig elkészitendő s megerősités végett az esperesi hivatalhoz beterjesztendő: kérjük az összes egyházaknak figyelmébe ajánlani, hogy, a mennyiben annak eddig eleget nem tettek vólna, a költség előirányzatot, illetékes helyére, jóváhagyás végett, terjeszszék be, nehogy a folyó évi számadások megvizsgálása, jóváhagyott költségelőirányzat hiánya miatt, nehézségekbe ütközzék."

A számvevőszék elfogadott javaslatához képest a geszti, mezőgyáni, gyantai, feketegyarmati, szalontai, szentleányfalvai, belényesi, sonkolyosi, ugrai, harsányi, berekböszörményi, feketetóti, erdőgyaraki, komádii, vadászi, anti, kötegyáni, ágyai, tenkei, okányi, tamásdai, széplaki, kisházai, apátii, homorogi, bélzerindi, szakáli, pankotai, borossebesi, ujlaki, nagyzerindi, ménesgyoroki, szakáli, fenesi, árpádi, tárkányi és nyégerfalvai egyházgondnokok részére a felmentvény kiadatik.

Ellenben az erdőhegyi, zsadányi, kisperegi, mezősasi, aradi, bajji és szemlaki számadások az illető egyházaknak, s illetőleg gondnokoknak oly útasitással adatnak vissza, hogy nyugtákkal és ellennyugtákkal kellőképen szereljék fel, s a számvevő székhez mielőbb beterjeszszék; ugy, hogy azok még a nyári közgyűlés előtt vizsgálat alá vétethessenek.

A sarkadkereszturi egyháznak pedig kötelességévé tétetik, hogy az elmaradt kurátori számadás mielőbbi beküldése felől gondoskodjék.

A remetei számadás 34-ik tétele alatti 4 frt 30 kr, valamint a jánosfalvai számadás első tétele alatti 2 frt 76 kr, mint olyan kiadások, melyek az egyház számlájára fel nem vehetők, az illető számadásra kötelezett gondnokok terhére iratnak.

A jánosfalvai egyházgondnoknak és magának az egyházi előljáróságnak is, felelősség sulya alatt szigoru kötelességévé teszi a közgyűlés, hogy a hátrálékokat teljes buzgósággal mielőbb behajtani igyekezzék.

Egyebekben pedig a számvevőszék észrevételeit megfelelő eljárás végett, figyelmébe ajánlja az egyházaknak.

24. Dr. Tisza István tanácsbíró, Szücs József és Nagy Imre lelkészek, esperesi megbízatásukból kifolyólag, beterjesztik az egyházmegye házipénztárának megvizsgálásáról szóló jelentésüket, melyszerint a Nagy Péter egyházmegyei pénztárnok kezelése alatt álló pénztárak 188 $^{4}/_{5}$. évről számadá-

sait az okmányokkal megegyezőknek s számszerüleg helyeseknek találván, a felmentvényt nevezett pénztárnok ur részére kiadhatónak véleményezik.

Nagy Péter egyházmegyei pénztárnoknak az $188^{4}/_{5}$. évről a fölmentvény megadatik s számadása egész terjedelmében jegyzőkönyvbe vétetik, a mint következik:

„Számadás az ev. ref. nagy-szalontai egyházmegyében az egyházmegyei pénztárnok által kezelt pénzekről u. m.: 1. Egyházmegyei közköltség a jegyzőkönyvekkel együtt. 2. Egyházkerületi közigazgatási költség. 3. Főisk. kamat. 4. Kollégiumi épitési költség. 5. Zsinati költség. 6. Tüzkárbiztositási jutalék, az $188^{4}/_{5}$-ik évről.

Tétel szám	Tárgy megnevezése	frt.	kr.
	I. Egyházmegyei közigazgatási költség:		
	A) Bevétel.		
	Az 1885-ik év Márczius 26-ik napján Nagy-Szalontán tartott egyházmegyei közgyűlés jegyzőkönyv 20-ik lapján mint látható: készpénz-kötvények és takarékpénztári könyvekben jött át az $188^{3}/_{4}$-ik évről 1005 frt 55 kr. Ebből 800 frt tőkésitve lévén bevételül jön.		
1	A 800 frton felül lévő	205	55
2	Ugyancsak a fentirt jegyzőkönyv 20-ik lapján látható összes 504 frt 70 kr hátrálékból a bevételi napló szerint a) közköltői hátrálék 208 frt 60 kr. b) keblezési illetéki hátrálék 8 frt 40 kr összesen .	217	—
3	Az $188^{4}/_{5}$-ik évről a kivetett 480 frt 36 kr közköltőből bevételi napló szerint 21 egyház által befizettetett	260	16
4	A fentirt jegyzőkönyv 20-ik lapján látható 150 frt 66 kr jegyzőkönyvi hátrálékokból bevételi napló szerint	89	26
5	Az $188^{4}/_{5}$-ik évben 3 frt 37 krjával 43 egyházra kivetett jegyzőkönyv k. árának be kellett vólna jönni 144 frt 91 kr.-nak, bejött azonban a bevételi napló szerint	70	77
6	Az $188^{2}/_{3}$-ról még fent levő zsinati törvények árából, mely a fentirt egyházmegyei jegyzőkönyv szerint 6 frt 10 kr	6	10
7	800 frt tőkéből rendes kötvényen kamatozott 430 frt per 8 frtjával s igy jött be	34	40
	370 frt pedig takarékpénztárban gyümölcsözik.		
	Bevétel összesen	883	24

Tétel szám	Tárgy megnevezése	frt.	kr.
	B) Kiadás.		
1	1884. Julius 31. N.-Szalontán tartott egyházmegyei közgyülés alkalmával esperesi napdij nt. Nagy Dániel urnak. 1. sz. ny. a.	4	—
2	Ugyanekkor tanácsbírói napdij nt. Böszörményi Károly urnak 2. sz. ny. a.	3	—
3	Ugyanekkor nt. szalontai Nagy Sándor urnak 3. sz. ny. a.	3	—
4	Ugyanekkor nt. ágyai Nagy Sándor urnak 4. sz. ny. a.	3	—
5	Ugyanekkor nt. Szél Kálmán urnak 5. sz. ny. a.	3	—
6	„ „ Nagy Péter „ 6. sz. ny. a	3	—
7	1884. Augusztus 15. egyházmegyei főjegyzői honorárium nt. Balog Ambrus urnak 7. sz. ny. a. .	21	—
8	1884. Augusztus 15. Debreczenben Augusztus hóban tartott egyházkerületi közgyülés alkalmával képviselői honorárium nt. Nagy Sándor urnak 8. sz. ny. a.	30	—
9	1884. Deczember 9-ikén fizettetett ki az 1884. Julius 31-ki közgyülés jegyzőkönyv ára 9. sz. ny. a.	20	60
10	1884. Deczember 16-án t. Bögös Lajos egyházmegyei számvevőnek napdij stb. 10. sz. ny. a. . .	3	50
11	1885. Deczember 25. t. Márk Ferencz urnak ugyanezen ügyben 11. sz. ny a.	8	—
12	1885. Február 19. nt. Szél Kálmán esperes urnak 1—8. sz. a. többnemü kiadásainak fedezésére, melyben legfőbb az adó-könyvek nyomatási ára 12. sz. ny. a.	190	96
13	1885. Márczius 26. N.-Szalontán tartott egyházmegyei közgyülés alkalmával esperesi napidij nt. Szél Kálmán urnak 13. sz. ny. a.	4	—
14	Ugyanekkor tanácsbírói napdij nt. szalontai Nagy Sándor urnak 14. sz. ny. a.	3	—
15	Ugyanekkor nt. Ferenczy Gedeon urnak 15. sz. ny. a.	3	—
16	Ugyanekkor nt. Böszörményi Károly urnak 16. sz. ny. a.	3	—
17	Ugyanekkor nt. ágyai Nagy Sándor urnak 17. sz. ny. a.	3	—
18	Ugyanekkor nt. Nagy Péter urnak 18. sz. ny. a	3	—
	Átvitel	312	06

Tétel szám	Tárgy megnevezése	frt.	kr.
19	Ugyanekkor pénztárnoki napdíj nt. Nagy Péter urnak 19. sz. ny. a.	3	—
20	1885. Május 9. Az 1885. Márczius 26-kán tartott egyházmegyei közgyülés jegyzőkönyve kinyomatási költségébe fizettetett 20. sz. ny. a.	58	08
	Ugyanekkor Május 18. irószerekért 21. sz. ny. a.	31	87
21 22	Ugyanekkor Május 18-án nt. Nagy Dániel esperes urnak $^1/_4$ évi fizetés az $188^4/_5$. 22. sz. ny. a.	75	—
23	Ugyanekkor Október 4-ikén nt. Szél Kálmán esperes urnak $^3/_4$. évi fizetés viszont $188^4/_5$. 23. sz. ny. a.	225	—
24	Ugyanekkor Deczember 2-án postai költség nt. Nagy Péter urnak, mint pénztárnoknak. 24. sz. ny. a.	2	—
25	Ugyanekkor Deczember 2-án előfogati költség nt. Nagy Péter pénztárnok urnak 25. sz. ny. a. .	4	—
26	Ugyanekkor Deczember 2-án 800 frt tőke kezeléséért 100 frttól 1 frtjával nt. Nagy Péter pénztárnok urnak. 26. sz. ny. a.	8	—
	1885. Április 15. nt. esperes Szél Kálmán ur nagy nyugtája szerint régen követelt népiskolai tanterv árát átvett *E* pont a.	37	20
	Ugyancsak ezen nyugta *F* pontja alatt jegyzőkönyvek stb. árát nt. Szél Kálmán ur átvett . . .	84	71
	Kiadás összesen $188^4/_5$-ről	840	92
	Ezt levonva a 883 frt 24 kr bevételből, marad készpénzben	42	32
	A 800 frt tőkéből rendes kötvényeken van 3 drb. szt.	390	—
	1884. Márczius 17-én tétetett az 1-ső k. szerint a n.-szalontai takarékpénztárba	370	—
	1885. Január 12-én a 2-ik könyv szerint . .	40	—
	És igy készpénzben 3 darab rendes kötvényben és 2 darab takarékpénztári könyvben van összesen	842	32
	Régi hátrálékok összege.	287	70
	$188^4/_5$-röli hátrálékok összege	220	20
	Régi és $188^4/_5$-ről hátrálékok egész összege .	507	90
	$188^4/_5$. végén tehát az egyh. megye pénztár állása	1350	22
	1. Jegyzés. Ha szinte most soknak tünik is fel a bevétel és kiadás közti különbség: oka az,		

Tétel szám	Tárgy megnevezése	frt.	kr.
	mert az adó-könyvek nyomatási költsége itt számittatott kiadásba; jövőre pedig, ha be fog fizettetni az adó-könyvek ára, mely 200 frt körüli összeg: helyre áll az egyensuly.		
	2. Jegyzés. Mind az egyházmegyei, mind a jegyzőkönyvi hátrálékok kimutattatnak a számadási jegyzőkönyvben.		
	II. Egyházkerületi közigazgatási költség 188⁴/₅-ről.		
	A) Bevétel.		
1	Mint az 1885. márczius 26-án N.-Szalontán tartott egyházmegyei közgyülési jegyzőkönyv 20-ik lapján látható, készpénzben és 2 drb. takarékpénztári könyvben jött át a mult 188³/₄-ik évről . . .	689	78
	Ezen 2 drb. takarékpénztári könyvnek 1-sője 1885. deczember 21-ig 205 frt 12 krról szaporodott 253 frt 44 krra. A 2-ik 1885. julius 2-ig 200 frtról lett 233 frt 24 kr. A két könyv összes szaporodása tehát	81	56
2	A fent irt egyházmegyei jegyzőkönyv 20-ik lapján látható 528 frt 74 kr összes hátrálékból az 188⁴/₅. évről bevételi napló szerint bejött . . .	224	98
3	Az 188⁴/₅-dik évről 46 egyházra kivetett 723 frt 60 krból a bevételi napló szerint 22 egyháztól bejött	458	50
	Összes bevétel	1454	82
	B) Kiadás.		
1	188⁴/₅-ről N. T. Szél Kálmán esperes urnak átadott április 11. 1885-ről kelt nyugtája szerint C) pont alatt	670	—
2	N. T. esperes Szél Kálmán urnak deczember 21. 1885. kelt nyug. a. az 1885-ik év végéig kiegészitésül az egyházkerület kivánata szerint. . .	308	03
	Összes kiadás tehát	978	03
	Ezt kivonva a bevételből marad	476	79
	Ebből: minthogy a kiadás 2-ik sz. a. N. T. esperes urnak átadott 308 frt 38 kr a takarék-		

Tétel szám	Tárgy megnevezése	frt.	kr.
	pénztári 2 drb. könyvből vétetett ki, tehát most a 2 drb. k. maradványa egy könyvben van összpontositva, mely	178	65
	készpénzben van	298	14
	Tehát egy darab takarékpénztári könyv és készpénz együtt	476	79
	Régibb hátrálékok összege	303	76
	$188^{4}/_{5}$-röli hátrálékok összege	265	10
	Régi és $188^{4}/_{5}$-röli hátrálékok összege	568	86
	Ezek szerint a pénztár állása $188^{4}/_{5}$-ről a hátrálékokkal együtt	1045	65
	Jegyzés. A hátrálékok az illető számadási jegyzőkönyvben ki vannak mutatva		
	III. Főiskolai kamat.		
1	Főiskolai kamat $188^{4}/_{5}$-ről nagytiszt. esperes urnak április 11-én 1885. keltezett nyugta szerint A) pont alatt átadatott	472	92
	És jelenben, mint a debreczeni főiskolai pénztárnok nagytiszt. Győri Elek $^{13}/_{1886}$. szám alatt január 11-én 1886. kelt okmánya mutatja, a főiskola és az egyházmegye által kezelt számadási jegyzőkönyvek minden tételben egyeznek.		
	Ezek szerint		
	A) kamat tartozás van 6 egyháznál,		
	B) évi járadék hátrálék 16 egyháznál, melyek az erről vezetett számadási jegyzőkönyvben mind ki vannak irva.		
	IV. Kollégium épitési költség.		
1	Kollégium épitési költség $188^{4}/_{5}$-ben szinte az április 11-én 1885. nyugta B) pontja alatt átadott nagytiszt. esperes Szél Kálmán urnak	267	—
2	A főiskolai pénztárnok fent irt okmánya bizonyitja, hogy kollégium épitési hátrálék van még 16 egyháznál összesen	1281	25

Tétel szám	Tárgy megnevezése	frt.	kr.
	V. Zsinati költség.		
1	Zsinati költség a mult évi számadás szerint bevolt adva	924	—
2	N. T. Szél Kálmán ur április 11-én 1885. nyugta D) pontja szerint beadott	305	18
3	1885. deczember 21. sz. nyugta szerint . . .	110	82
	Összesen beadatott	1340	00
4	És igy az egész letörlesztés után marad az egyházmegye javára	1	98
	VI. Tüzkár biztositási jutalék.		
	Jelenleg minden tüzkár biztositási jutalék 3 drb. takarékpénztári könyvben összpontositva.		
1	A sarkadi takarékpénztárba betett 150 frt 1879. január 3-tól 1885. deczember 31-ig szaporodott kamatával együtt	231	12
2	A nagyszalontai takarékpénztárban van az 1-sö könyvben 226 frt 95 kr, mely 1886. január 11-én egyesittetett következő 3 drb. könyvekből:		
	a) 1883. április 13. és 1885. január 5-ik napján betétekből, mely két tétel magában foglalt az egyesitéskor 165 frt 27 krt.		
	b) A 2-ik könyv, melybe viszont 1885. január 5-én tétetett a befizetés, az egyesitéskor lett 30 frt 45 kr.		
	c) Egy 3-ik könyv, mely 1885. márczius hó 13-án kelt, az egyesitéskor lett 31 frt 23 kr.		
	És igy a 3 darab könyv összesen	226	95
3	A 2-ik könyvbe tétetett 1885-ről kapott járulék 1886 márczius 1-én	31	—
	És igy a 3 darab könyv szerint a tüzkárbiztositó jutalék összege 1886. márczius hó 1-ig . . .	489	07

Geszt, márczius 12. 1886. Nagy Péter egyházmegyei pénztárnok.

A hátrálékosok kimutatása 1886. április 24-ig.

Tartozók nevei	Egyh. kerületi közigazgatási költség		Egyh. megyei költség		Kollégium építési költség		Főiskolai tőke kamat		Jegyzőkönyv, adókönyv, gond. sz. kinyomatási ára		Keblezési illeték		Egyházi közalap javára		Összesen	
	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr
Ágya	16	42	12	60	—	—	105	—	3	80	—	—	—	—	137	82
K.-Apáti	D	a	ra	bb	an		min	de	n		ös	sz	es	en	56	04
Arad	—	—	—	—	189	09	—	—	—	—	—	—	—	—	189	09
Árpád	25	98	25	20	—	—	21	—	7	65	—	—	—	—	79	83
Bajj	9	10	6	—	—	—	8	40	9	48	—	—	—	—	27	04
Belényes	4	95	10	50	—	—	10	50	7	64	2	10	—	—	35	69
Szücs Fer. rektor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	10	—	—	2	10
Erdőhegy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	90	5	90
Fenes	31	80	31	50	121	56	37	80	14	82	2	10	—	—	239	58
Tót János rektor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	10	—	—	2	10
E.-Gyarak	58	37	—	—	134		—	—	—	—	—	—	—	—	192	37
K.-Gyán	22	79	12	60	—	—	—	—	15	48	—	—	—	—	50	49
Böszörményi Lajos lelkész	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	10	—	—	2	10
M.-Gyán	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42	—	—	—	—	—	42
Ónodi Sándor lelk.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	60	—	—	12	60
M.-Gyorok	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42	—	—	—	—	—	42
M.-Homorog	38	24	25	20	—	—	—	—	17	42	6	30	25	10	112	26
Nyeste István lelk.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	—	—	10
Gyanta	31	36	25	20	75	44	63	—	5	42	—	—	—	—	200	42
S.-Keresztur	31	02	18	90	63	60	53	12	14	50	4	20	17	30	202	64
Nagy Endre lelk.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	20	—	—	4	20
Komádi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42	—	—	204	80	205	22
Okány	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	66	90	66	90
K.-Pereg	—	—	—	—	—	—	63	—	—	72	4	20	61	80	129	72
Székely Sándor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	10	—	—	2	10
Német-Pereg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	29
Remete	32	40	37	80	67	67	44	10	20	95	4	20	—	—	207	10
M.-Sass	15	33	12	60	—	—	—	—	3	64	—	—	60	20	91	77
B.-Sebes	14	80	17	80	17	46	57	75	6	85	—	—	—	—	134	66
Sonkolyos	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42	—	—	—	—	—	42
Jánosfalva	10	9	10	50	—	—	53	15	—	—	—	—	—	—	73	74
Sz.-l.-falva	20	82	12	60	—	—	—	—	9	82	2	10	49	50	94	84
Tamásda	18	08	12	60	—	—	21	—	16	14	3	15	4	80	75	77
Tárkány	D	a	ra	bb	an		min	de	n		ös	sz	es	en	75	23
Váczi Károly rekt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	10	—	—	2	10

Tartozók nevei	Egyh. kerületi közigazgatási költség		Egyh. megyei költség		Kollégium építési költség		Főskolai kamat		Jegyzőkönyv, adókönyv, gond. sz. kinyomatási ára		Keblezési illeték		Egyházi közalap javára		Összesen	
	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr
Nyégerfalva	1	78	2	10	—	—	2	10	—	—	—	—	—	—	5	98
Tenke	17	61	63	—	83	75	—	—	24	66	12	60	12	90	214	52
Ugra	32	90	37	80	—	—	—	—	18	82	—	—	—	—	89	52
Bélzerind	14	64	25	20	—	—	33	60	15	14	—	—	—	—	88	58
N.-Zerind	18	97	16	80	—	—	—	—	3	96	—	—	—	—	39	73
Zsadány	19	41	16	80	—	—	27	30	3	48	—	—	23	15	90	14
Vadász	30	86	25	20	—	—	—	—	14	17	—	—	1	70	71	93

25. A pénztár vizsgálatról beadott jelentés kapcsában, . . . előbbi 24-ik szám alatt megnevezett esperesi megbizottak, javaslatot tesznek az egyházmegyei közigazgatási költségeknek a polgári évre áttétele tárgyában, s az ennek megfelelő költségvetést bemutatják. Ehhez képest pártolólag terjesztik be mindenek előtt pénztárnok azon javaslatát, mely szerint a f. 1886. év május 1-től deczember 31-ig terjedő átmeneti $^2/_3$-évről, az e csonka év kiadásait fedező $^1/_2$ évi közköltő vettessék ki az egyes egyházakra, s e szerint a nevezett időről az összes bevétel 412 forint 42 krajczárra, az összes kiadás 371 forint 66 krajczárra, s igy a pénztári maradvány 40 forint 76 krajczárra irányoztatik elő.

Az 1886. május 1-től deczember 31-ig terjedő csonka évről szóló pénztárnoki javaslat, s ezzel kapcsolatban beterjesztett költség előirányzat elfogadtatik, s a költségvetésnek ez alapon leendő elkészitésével pénztárnok megbizatik; egyuttal az egyházak, — fizetési költségeiket illetőleg, a polgári év pontos figyelembe vételére s tartozásaiknak az év deczember 31-ig teljesitésére köteleztetnek.

26. Tárgyalás alá vétetett a nagyszalontai egyház presbyteriumának elnöksége által benyujtott azon kérvény, mely szerint nevezett egyháztanács az egyházközségi közgyülés mellékelt, jóváhagyó végzése mellett, különböző adósságait, költségeit összesiteni, s ólcsóbb kamat mellett felvett kölcsönre átforditani szándékozik.

Ugyanis, régebben felvett 3000 forint tartozását, mely után 8%-os kamat fizettetik; 2450 forint, 7%-os kamatra felvett, takarékpénztári adósságát; már épités alatt levő két tanterem és egy lakó szobának 3450 forintra számitott költségeit összesitve . . . a „biharmegyei központi árvapénztárból“ jelzálogilag lekötött 8, 9. és 4146. számu telekjegyzőkönyvben az egyház és iskola nevére jegyzett ingatlanok terhére, 5%-os kamat mel-

lett felveendő 9000 forint kölcsönre akarja átforditani, ugy azonban, hogy ezen összeg — a köteles kamatok fizetésén felül — évenként legkevesebb 500 forintnyi törlesztés által okvetetlenül apasztassék.

Minthogy szándékolt pénzügyi mivelet a kérvényező egyházra nézve minden tekintetben előnyös: egyházmegyei közgyülésünk által jóváhagyatik. A felvenni szándékolt 9000 forint erejéig, a kölcsönt nyujtó „biharmegyei központi árvapénztár“ javára és biztositására a nagyszalontai iskola és egyház tulajdonát képező 8, 9. és 4146. telekjegyzőkönyvi számokkal jelzett ingatlanok terhére a bekeblezés engedélyeztetik.

Ezen határozat végső megerősités végett az egyházkerületi közgyülésre felterjesztetni rendeltetik.

27. Beterjesztetett a nagyszalontai egyháztanács elnöksége által a nevezett egyházban felállitandó ötödik fitanitói állomásának szabályszerü alakban kiállitott, s kellően felszerelt dijlevele megerősités végett.

Jóváhagyatik, s végső megerősités végett az egyházkerületi közgyülésre beterjesztetni rendeltetik.

28. Minthogy a nagyszalontai egyházi hivatalnokok fizetésében levő termények, és pedig a gyült buza köblönként 6 forintjával, a gyült zab köblönként 3 forintjával számitott váltságának 25—1880. egyházmegyei és 103—1880. egyházkerületi végzések által engedélyezett öt évi időtartama lejárt; minthogy a körülmények ma is ugyanazok: a nagyszalontai egyháztanács elnöksége kéri, hogy ujabb öt évi időtartamra engedélyeztessék a fent kitett összegekben leendő megváltása az egyházi hivatalnokok fizetésében levő terményeknek.

A kérelemnek hely adatik.

Ujabb öt évi, vagyis 1886. április 24-től 1891. április 24-ig terjedő tartamra a nagyszalontai egyházi hivatalnokok dijlevelében kitett buzának köble à 6 forint, a zabnak köble à 3 forinttal leendő megváltása jóváhagyatik, s e határozat végső megerősités végett az egyházkerületi közgyülésre felterjesztetni rendeltetik.

29. Nyégerfalvai tanitó és előkönyörgő Szabó Zzigmond fizetésének csekély voltára hivatkozva: államsegélyért folyamodik, hogy a nyerendő összegből az általa letenni szándékolt tanitóképezdei vizsgák költségeit fedezhesse. A tárkányi anyaegyház lelkésze által kiállitott, mellékletben csatolt bizonyitvány szerint, nevezett előkönyörgő tanitó 1885. junius 1-től mind e mai napig állomásán kellő szorgalommal, türelemmel, s erkölcsi tekintetben is kifogástalanul müködik.

Minthogy a 9—1885. számu egyházmegyei végzés szerint az államsegélyben állandóan részesülők közé a nyégerfalvai

tanitó már fel van véve: ujabb intézkedés szüksége nem forog fen.

30. Beterjesztetett a belényesi orgonista-tanitó állomásnak szabályszerü alakban kiállitott, s a köteles mellékletekkel felszerelt, módositott fizetési levele, melyben a régi dijlevél 69 forint 72 krajczárra menő tétele évnegyedenként fizetendő 140 orszt. értékü forintra egészittetik ki.

E 70 forint 28 krajczár pótlás előállott az által, hogy a régi fizetéslevél B—4. tétele szerint, a 22—25-re számitott finövendékektől eddig 2 forintjával bevett tandij helyett 50 forintban meghatározott összeg és az állami leányiskolába járó növendékek hetenként két órán történő énektanitásáért 20 forint 28 krajczár fog fizettetni az egyház pénztárából az orgonista-tanitónak. Azonban az eddig fizetett 2 forint tandij helyett, minden iskola-köteles gyermek után az illető szülékre nevelési adópótlék czimen egy oszt. értékü forint szándékoltatik kivettetni és beszedetni az egyház pénztárába.

Mindezeken kivül az uj fizetés-levélben 8-ik tétel szám alatt hat és fél hóld legelő-illetőség haszonélvezete is be van vezetve, évenként öt forintra — 5 frt — számitott értékben, mely a régi fizetéslevélből hihetőleg feledékenység miatt maradt ki.

A belényesi orgonista-tanitó állomás módositott fizetés-levele, a mennyiben fizetés csonkitás nem csak fen nem forog, hanem, minthogy a réginél rendszeresebb, határozottabb dijazást biztosit; sőt, minthogy az eddig is valószinüleg haszonélvezett hat és fél hóld — 6 ½ — legelőilletőség bevezetése által szabatosabbá is tétetett: jóváhagyatik és végső megerősités vegett a főtiszteletü egyházkerületi közgyülés elé felterjesztetni rendeltetik.

31. A kötegyáni presbyterium elnöksége jelenti, hogy az egyház tulajdonát képező és semmit sem jövedelmező szélmalom eladási árából 1877. évben bejött 760 forint, mely összegből 590 forint értékben 15 hóld legelő vétetett, mely legelő az egyháznak évenként 75 forintot jövedelmez, 20 forint átiratási költségekre fordittatott, 150 forint pedig kötvényekre kölcsönül kiadva gyümölcsöztetik.

Tudomásul vétetik.

Nevezett egyház előljárósága utasittatik, hogy a még fent levő 150 forintot és annak kamatait az egyház közszükségeinek fedezésére ne forditsa, hanem a kamatokat mindaddig tőkésitse, mig azon valami jövedelmező ingatlant szerezni lehetséges lesz. E külön természetü pénzről az esperesi hivatalnak évenként jelentés teendő.

32. Az okányi egyháztanács berterjesztett jegyzőkönyvi kivonatában jelenti, hogy néhai, boldogemlékezetü Gorove Konstanczia iskola alapra végrendeletileg az okányi ev. ref. egyháznak 200 forintot hagyományozván:

az ki is fizettetett, mely összeg kellő biztositékot nyujtó kötvényeken kamatozás végett kiadatni határoztatott.

A kamatok mindaddig tőkésittetni fognak, mig az egyház egy uj iskolát fog épittetni, mely czélra a hagyományozott 200 forint tőkésitett kamataival együtt felhasználható a végrendelet értelmében.

Tudomásul vétetik.

Az egyháztanács elnöksége utasittatik, hogy e nemes szivből származott alapitvány miként állásáról az esperesi hivatalnak évenként jelentést tegyen.

33. Nagy Sándor ágyai lelkész egyházmegyei tanácsbiró, köztudomásra kéri hozni, hogy a tanácsbiróságról lemondott, s egyszersmind intézkedést kér arra nézve, hogy helyette más tanácsbiró választassék.

Lemondása tudomásul vétetik, a megüresedett lelkészi tanácsbirói tisztségre a szavazás elrendeltetik, s annak foganatositásával elnök megbizatik; a szavazatok fölbontására esperes elnöklete alatt az 51—1885. szám alatt megnevezett bizottság kéretvén fel.

34. A gyantai lelkészjelölésre, valamint a megejtett lelkészválasztásra vonatkozó összes iratok, Szondy György egyhangulag elválasztott lelkésznek a választás elfogadásáról, s a 448 forint 20 krajczár kegyeleti átalány fizetésének kötelező igéretéről szóló nyilatkozatával együtt beterjesztettek.

A törvényszerint megejtett lelkészjelölés és választás, tudomásul vétetik, s Szondy György elválasztott gyantai lelkész, a 65/1875 egyházmegyei végzés föntartásával, lelkészi hivatalában megerősittetik.

35. A nagyzerindi ev. ref. egyháznál levő buza alapokról 1885-ről kiállitott alapitványi számadás bemutattatik.

Miután beterjesztett számadásból általában az tünik ki, hogy a mult 1885. év folyamán az „Egyházi-alap“ állaga 205 literrel, a „Balogh alapé“ 231 literrel fogyott, s az „Orgona-alap“ csak 21 literrel szaporodott; sőt a „Balogh-alap“ és „Orgona-alap“ készpénz tételei, e számadásban nem is szerepelnek, s ez eredmények indokolva nincsenek; miután továbbá a számadási tételek jelen alakjukban meg nem érthetők: beterjesztett számadás, a n.-zeréndi egyház elöljáróságához, ujabb indokolt számadás készitése czéljából visszatétetik, oly fölhivással, hogy az uj számadást a számvevőszékhez mielőbb nyujtsa be.

36. Szondy Géza lelkész, a szentleányfalvai lelkészi fizetés alap javára „Szondy Géza lakodalmi alapitvány“ czimen, 5 köböl buza alapitványt tesz.

Alapitványt tevő lelkész jó czélu adománya elismeréssel vétetik tudomásul, s tett alapitványának, az alapitvány levél föl-

tételei szerinti kezelésére a szentleányfalvai egyház elöljársága utasittatik; köteleztetvén annak állásáról évenként az egyházmegyére jelentést tenni.

37. Hajdu István szentleányfalvai lakos, egyháza részére 5 köböl árpa alapitványt tesz.

Az egyházi czélokra tett alapitvány, jegyzőkönyvileg vétetik tudomásul, s az illető egyházi elöljáróság által, az alapitó levél értelmében kezelendő; s róla évi jelentés teendő.

38. Hajdu István és Szabó Anna szentleányfalvai lakosok két véka buza, Pikó Sámuel ugyancsak szentleányfalvai lakos, két véka buza alapitványt tesznek egy kathedrai és egy urasztali teritő alapjára.

Az elismeréssel fogadott alapitványnak megfelelő kezelésére, a szentleányfalvai egyház elöljárói utasittatnak.

39. Olvastatott Sántha István egyházmegyei tanácsbiró véleményes jelentése a szakáli templom- és iskola-alap megvizsgálása tárgyában tartott vizsgálat eredményéről.

A két alap állásáról adott előterjesztés, melyszerint a templom-alap: kintlevő kötvényekben . . . . 1080 frt 55 kr.
takarékpénztári betét . . . . . 1330 „ — „
Összesen: 2410 frt 55 kr;
az iskola-alap pedig kötelezvényekre elhelyezve 422 „ 64 krt képvisel: tudomásul szolgál.

A mennyiben a vizsgálat eredménye szerint ezen alapok kezelésénél semmi gond sem fordittatik arra, hogy a kint levő tőkék kamatai pontosan beszedessenek; miután az aránylag csekély összegü tőke-részletek évek hosszu sorozatán át kamatfizetés és tőketörlesztés nélkül hevernek az illető adósoknál, de a kötelezvények is ugy vannak kiállitva, hogy még alakilag sem felelnek meg a törvényes kivánalmaknak: az egyházmegyei közgyülés helyét látja annak, hogy a gondatlan kezelésből esetleg előállható hátrányos következményekért első sorban a számadásra kötelezett egyházgondnokot, s vele együtt magát az egyháztanácsot is, mely a kötelességszerü felügyeletet elmulasztotta, szigoruan felelössé tegye.

Egyszersmind, miután a templom- és iskola-alapnak kötelezvényekre elhelyezésében, ilyen kezelés és felügyelet mellett semmi biztositékot nem talál, elrendeli, hogy mindazon tőkék, melyek kellően biztositva nincsenek, az illető adósoknál mondassanak fel, s folyó év végéig a hátrálékos kamatokkal együtt szedessenek be.

Jelentő tanácsbirót megbizza és felhatalmazza, hogy a két alapnak ily irányban rendezését hajtsa végre.

A szakáli egyháznak pedig kötelességévé teszi, hogy a megbizott tanácsbirónak ezen eljárás körül minden tekintetben segitségére legyen.

40. Olvastatott a fekete-gyarmati ref. egyháztanács határozata, melyszerint az egyház tulajdonát képező használaton kivüli régi temetőt — 1451. helyrajzi szám — a „fekete-körösi ármentesitő-társulat“ szabályozási czélokra 300 forintért kisajátitotta, s ezen kisajátitást az egyházközségi közgyülés jóváhagyással ellátta.

Tudomásul vétetvén, a kisajátitás az egyházmegye részéről is jóváhagyást nyer, azon utasitással, hogy ezen összeg ingatlan vételre fordittassék.

41. Olvastatott az anti ref. egyháztanács folyó évi Márczius 24-ik napján kelt határozata, melyszerint a fekete-körösi ármentesitő-társulattal szabályozási czélokra kötött kisajátitási szerződéseket — és pedig, az anti 32 telekjegyzőkönyvi 317/a helyrajzi számu, 285□öl területre 42 frt 75 kr.
az anti 33 „ 318/a. „ „ 579□„ „ 86 „ 85 „
„ „ 174 „ 319/a. „ „ 93□„ „ 13 „ 05 „
vételárban jóváhagyja, s megerősités végett beterjeszti.

Az előterjesztett szerződések az egyházmegyei közgyülés által, azon kikötés mellett, hogy a vételárak ingatlan szerzésére fordittassanak — jóváhagyatnak.

42. Olvastatott a bélzerindi egyházközség nevében benyujtott kérvény, s ennek kapcsában beterjesztett egyházközségi közgyülési határozat, melyszerint nevezett egyház tagjai, hévvel ragaszkodva templomépitési tervükhöz, ennek engedélyezéséért, — s a templomépitési alapra összegyült 1600 frtnyi összeg szaporitására 5560 forintnak az egyház tagjaira, — közölt kulcs és kivetési lajstrom szerint kirovásának helybenhagyásáért, s föl nem adott templomépitési nemes czéljokban a közalapisegélyre ajánlás által hathatós gyámolitásért folyamodnak.

Egyházmegyei közgyülésünk, méltányolva a bélzerindi egyházközségnek a templomépitéshez ragaszkodó buzgalmát, egyelőre bevárja, hogy nevezett egyház tagjainak áldozatkészsége, tettekben is valósuljon, s a midőn a templomépitési czélra kivetett 1560 forintnak a bemutatott kulcs szerint az egyház tagjaira kirovását végleg megerősiti, s annak behajtásával az illető egyházi előljáróságot megbizza, egyszersmind utasitásul is adja, hogy közalapi segélyt illető kérvényüket, az e czélból készitett s az esperesi hivatalnál kapható rovatos iven nyujtsák be.

43. Olvastatott a b.-böszörményi egyház 1885 Szeptember 13-án tartott presbyteri gyülésének, illetve 1885. Szeptember 19-én tartott egyházközségi gyülésének; egyházközségi közmagtárnak, „a szegényebb sorsuak

fölsegélésére“ fölállitása, s e czélból a hivek megadóztatása tárgyában hozott határozata.

A b.-böszörményi egyház presbyteri, illetve egyházközségi nemes czélu határozata, az egyházi t. 233. §-a értelmében véglegesen megerősittetik, azon megjegyzéssel, hogy ezen egyházközségi közmagtár, a kitüzött emberbaráti czélon kivül, az egyház közszükségei fedezésére gyümölcsöztetendő.

44. Olvastatott a ménesgyoroki egyház folyamodványa, melyben az 1873. Aprilis 3-án egy iskola épület eladása tárgyában 30. sz. a. kelt egyházmegyei határozatot, a telekkönyvi átkebelezés könnyebb eszközölhetése végett, akképen kéri módosittatni, hogy eladási ár gyanánt 200 frt helyett 150 frt vétessék fel, miután az iskola épületet az egyház vevőjétől a későbbi tulajdonos nem 200, hanem 150 forintért vásárolta meg.

Minthogy a módosittatni kért egyházmegyei határozat a tiszántuli ref. egyházkerület 359—1873. számu végzése által jóváhagyást nyert, de különben is a kérdéses iskola épületet folyamodó egyháztól nem Wettstein Adolf, hanem Maschák Mihályné vásárolta meg, s elől nevezett az egyházzal semmiféle szerződéses viszonyban nem áll: a kérelemnek hely nem adatik.

45. Olvastatott a ménesgyoroki egyház folyamodványa, melyszerint az egyháztanács folyó évi Márczius 24-én tartott ülésében elhatározta, hogy a mostani egészen roskataggá vált, kijavitásra nem alkalmas iskolaépület helyett egy ujat fog épittetni.

Ezen épitkezéshez 3—400 forint kölcsön felvétele elkerülhetetlenül szükségessé vált, s azt Aradmegye árvapénztárából 6%-os kamatra, tiz vagy több évi törlesztés mellett kivánja beszerezni. Miért is, a kölcsön felvételét jóváhagyatni kéri.

Tekintetbe véve, hogy a ménesgyoroki rozzant, nedves és penészes iskolaépület további használatra teljesen alkalmatlanná vált, a közgyülés maga részéről is indokoltnak látja egy uj iskola épitését.

De, mert folyamodó egyház beadványában sem a tervet és költségvetést, sem a kölcsönre vonatkozó határozatokat nem mellékelte: ezuttal csakis arra szoritkozhatik, hogy a kölcsön felvételét elvileg engedélyezi, a további intézkedést pedig akkorra tartja fen, ha a kölcsön felvételéhez kivánt adatok be lesznek terjesztve.

Mely határozatról folyamodó egyház jegyzőkönyvi kivonaton értesitendő.

46. A cserméi leányegyház gondnoka s presbyterei jelentést tesznek egyházuk állapotáról. Jelentésük szerint, 1884. év őszén iskolájukat megnyitották, s tanitót állitottak bele. Iskolájukba idegenek is örömmel küldik

gyermekeiket. Iskolai-alap czimen immár 670 forintjuk van együtt, melyből 455 forintot magok az egyház hivei rakosgattak össze, s ugy ez összeg megtakaritása. mint a többi 215 forintnak nemes lelkü adakozóktól gyüjtése, kiválólag felügyelő lelkész érdeme, ki az iskola számára taneszközöket is kért és nyert a nagyméltóságu közokt. ministeriumtól, s kiváló gonddal ápolja e földbirtokkal nem rendelkező s nagyrészt önmegadóztatásból élő kisded egyházat. Végre jelentésük kapcsában ama kérelmüknek adnak kifejezést, hogy egyházmegyei közgyülésünk, leányegyházzá alakulásukat vegye tudomásul, a nemes szivü adakozók neveit jegyzőkönyvileg örökitse meg, s a l. egyházat állandó évi 100 forint közalapi segélyre ajánlja.

A midőn a cserményi l. egyház iskolájának megnyitását, egyházmegyei közgyülésünk őszinte örömmel üdvözli, s ugy ez ügyben buzgólkodott lelkésznek, mint a l. egyház többi előljáróinak s tagjainak, valamint az esperesi jelentésben kitüntetett adakozóknak érdemeit méltánylólag elismeri, másfelől a közalapi segély nyerhetése czéljából, a l. egyház előljáróit, az esperesi hivatalnál kapható rovatos kérő iven benyujtandó szabályszerü folyamodásra utasitja.

47. A szentleányfalvai egyház, — szárazmalma kijavithatása czéljából, — presbyteri gyülésben elhatározott s egyházközségi közgyülésileg is megerősitett 400 forint kölcsön fölvételének jóváhagyása tárgyában kérvényez, kérvénye kapcsában beterjesztvén az ide vonatkozó 12. sz. presbyteri, s 11. sz. egyházközségi közgyűlési végzéseket, s végre a vállalkozó által kimutatott s egyházhatóságilag jóváhagyott költségvetést.

Tekintettel folyamodó egyháznak közelebbi nagyobbmérvü áldozatkészséget igénybe vett épitkezéseire, a 400 frt kölcsön fölvétele tárgyában hozott presbyteri, illetve egyházközségi közgyülési végzést, egyházmegyei közgyülésünk annyival inkább jóváhagyja, mert a bemutatott költségvetés, szakértői birálat szerint is mérsékelt és elfogadható, s végső megerősités végett pártolólag terjeszti a főtiszteletü egyházkerület közgyüléséhez.

48. A sarkadi ev. ref. egyház, 900 forintért tanitói lakul szánt épületet s beltelket vásárolván, vett ingatlan birtoka telekkönyvezhetése czéljából, beterjesztvén mellékletben az e tárgyban hozott presbyteriumi határozatot, s az eladóval kötött adásvevési szerződés eredeti példányát, vásárlásának helybenhagyását kéri.

Egyházmegyei közgyülésünk, a midőn örömmel győződik meg a sarkadi egyház anyagi haladásáról, másfelől, — miután a szóban forgó birtok vásárlás az egyházi t. 20. §. c) pontja s a 21 §., valamint az ide vonatkozó egyházkerületi utasitás értelmében, egyházközségi közgyülés tárgya még nem vólt, illetve e testület ily tárgyu határozata mellékletben beterjesztve nincs: a

kérvény, a sarkadi egyház elöljáróságához, a hiányok pótlása czéljából visszatétetik.

49. Krucsó Ferencz, egyházmegyénk tanitó-egyesületének elnöke a mult év Október 15-ik napján tartott tanitói közgyülés megbizásából kérelmezi, hogy egyházmegyei közgyülésünk intézkedjék az iránt, hogy az egyházak kurátorai a tanitók részére, midőn azok a tanügy jól felfogott érdekében tanitói közgyülésre, vagy köri értekezletre mennek, a törvény által elrendelt napi dijakat szolgáltassák ki és alkalmas előfogatokról gondoskodjanak.

Egyházmegyei közgyülésünk rendeli és elvárja, hogy a tanitó-testület ezen nemcsak méltányos. hanem országos törvényeken alapuló kérelmét egyházmegyénk mindenik egyházának elöljársága ismerje szoros kötelességének teljesiteni. Annálfogva a kurátorok utasittatnak, hogy az egyháztanács által, a helyi körülmények tekintetbe vételével meghatározott, illendő napidijakat a tanitóknak, mikor azok akár köri értekezletre, akár tanitói gyülésre utaznak, megfelelő nyugtatvány vétele mellett előre kiszolgáltatni, s alkalmatos előfogatról gondoskodni el ne mulaszszák.

50. Kálmán Gyula debreczeni 6-ik oszt. gymn., Biró Imre debreczeni 6-ik oszt. gymn. és Harmathy Zóltán debreczeni 1-sö gymn. osztályu tanulók, a n.-szalontai egyházmegye által a debreczeni főiskolában tanuló szegénysorsu gymn. növendékek segélyezésére tett alapitványra kérik magokat fölvétetni.

Folyamodók közül, bizonyitványukra s szegénysorsukra való tekintetből, egyházmegyénk alapitványára Biró Imre 6 osztályu és Harmathy Zóltán 1-sö osztályu gymn. tanulók vétetnek föl; Kálmán Gyula 6 osztályu tanuló kérvénye ezuttal mellőztetvén. E határozatról a debreczeni főgymnasium tanárikara értesittetni rendeltetik.

51. Csánki Gyula első lelkészképességi vizsgát tett geszti segédlelkész bekebeleztetését kéri.

Egyházmegyénk segédlelkészei közzé okmányai alapján bekebeztetik.

52. Kiss György első lelkészképességi vizsgát tett komádii segédlelkész bekebeleztetését kéri.

Egyházmegyénk segédlelkészei közzé bekebeleztetik.

53. Boros Gábor első lelkészképességi vizsgát tett kötegyáni segédlelkész, bekebeleztetésért folyamodik.

Egyházmegyénk segédlelkészei sorába bekebeleztetik.

54. Nagy Ferencz okleveles tanitó, a kis-peregi vegyesiskola tanitóságában megerősittetését s az egyházmegyébe bekebeleztetését kéri.

Oklevele s bizonyitványai alapján, hivatalában megerősittetik, s egyházmegyénk tanitói közzé bekebeleztetik.

55. Győrösi István zsadányi okleveles tanitó, hivatalában való megerősittetését kéri.

Beterjesztett oklevele alapján, tanitói hivatalában végleg megerősittetik.

56. Váczy Károly tárkányi kántor-tanitó, hivatalában megerősittetését kéri.

Tanitói oklevele s bizonyitványa alapján, hivatalában megerősittetik.

57. Ferenczi József kötegyáni fitanitó, jeles osztályzatu tanitói oklevele bemutatása mellett bekebeleztetését, s hivatalában végleges megerősitését kéri.

Az egyházmegye tanitói közzé bekebeleztetik s hivatalában véglegesen megerősittetik.

58. Szabó Zsigmond nyégerfalvai tanitó más tanitói állomást, a nyégerfalvai leányegyház pedig más előkönyörgő tanitót kér.

Sem üresedés, sem rendelkezés alatt álló tanitó nem lévén: kérelmöknek hely nem adathatik.

59. Püspöki körözött leiratok

levéltárba tétetni rendeltetnek.

60. Jelen közgyülés jegyzőkönyvének hitelesitésével

Szél Kálmán esperes elnöklete alatt, a jegyzőkön kivül Ercsei Sándor, Nagy Sándor és Dr. Balog Elek bizatnak meg.

Mindezen számokat hitelesitették Nagy Szalontán 1886. év Április hó 7, 9 és 10-ik napjain, Szél Kálmán esperes, Ercsei Sándor, Nagy Sándor és Dr. Balog Elek tanácsbirák,

---

A 10, 24, 25, 33—38, 42, 43, 46—48, 50—57 számokat jegyzette: Nagy Imre egyházmegyei lelkészi aljegyző.

A 23, 39, 40, 41, 44, 45 számokat jegyzette: Sántha István egyházmegyei világi főjegyző.

A többi számoket jegyzette: Balog Ambrus egyházmegyei lelkészi főjegyző.

JEGYZŐKÖNYV

a nagyszalontai ev. ref. egyházmegye 1886. év április hó 2-ik napján Nagy-Szalontán tartott

BIRÓSÁGI ÜLÉSÉRŐL.

Jelen voltak:

Szél Kálmán esperes és Ercsei Sándor helyettesitett egyházmegyei gondnok elnöklete alatt — szalontai Nagy Sándor, Böszörményi Károly, Nagy Péter, Ferenczi Gedeon, Balog Ambrus lelkészi — Dr. Tisza István, Sántha István, Dr. Balog Elek világi tanácsbirák.

61. Mielőtt egyházmegyei bíróságunk a beadott ügyek érdemleges tárgyalásához kezdene elnöklő esperes inditványára kimondja:

hogy a bajji ügyben Sántha István és Balog Ambrus — a tamásdai ügyben Nagy Sándor és Dr. Balog Elek — a szakáli ügyben Tisza István és Balog Ambrus egyházmegyei tanácsbirák, — minthogy a nevezett ügyekben mint vizsgáló biztosok jártak el, az egyházi törvények 261. §-ának c) pontja szerint, — Böszörményi Károly tanácsbiró pedig a bajji ügyben, mint a ki panaszlott Böszörményi Pál lelkészszel másodfoku óldal rokonságban áll, a fent hivatolt §. b) pontja értelmében sem a tárgyalásban, sem az itélet hozatalban részt nem vehetnek.

62. Elnöklő esperes felemliti, hogy a mult évi julius 30-án 112. szám alatt kelt egyházmegyei végzéssel utasitást nyert a bajji egyház dolgainak körülményes megvizsgáltatására.

A megbizásnak eleget tett s minthogy a vizsgálat adatai beérkeztek, Ercsei Sándor előadó tanácsbirót felkéri az ügyállás előterjesztésére, ki is előadja:

1-ör azt, hogy Böszörményi Pál lelkész az egyházmegyei bíróság által a közte és Nagy Lajos volt bajji tanitó között fenforgott nagyon kellemetlen viszálkodások miatt már az 1881. évi 199. sz. a. hozott itéletben, Nagy Lajos tanitóval együtt itéletileg megdorgáltatott; minthogy azon viszálkodások oly természetüek voltak, melyek következtében az egyház hivei méltán megbotránkoztak.

Előadja 2-or azt, hogy a bajji ref. egyház presbyteriumának több tagja még 1884. elején panaszt emelt Böszörményi Pál lelkész ellen, melyben őt kilencz váddal terhelték s hivatalától elmozdittatását kérték.

A vádak megvizsgáltattak, nagyobbára beigazoltaknak találtattak s ennek folytán Böszörményi Pál lelkész az egyházmegyei bíróság 1884. julius 31-én 107. sz. alatt kelt itélete által egyházi törvényeink 246. és 257. §. alapján hivatali fizetésének arányában 50 frt pénzbirságra itéltetett s egyszersmind komolyan figyelmeztetve lőn, hogy jövőre minden oly magaviselettől óvakodjék, mely állásával össze nem fér, mely az egyház hiveknél visszatetszést vagy éppen megbotránkozást okozhat.

Az egyházmegye ezen itélete az egyházkerületi bírósághoz felebbeztetvén, ott az egyházmegyei bíróság itélete helybenhagyatott 346/1884. szám alatt.

Később, vagyis 1885-ben Böszörményi Pál lelkész adott be az egyházmegyéhez folyamodványt, melyben kéri, hogy a bajji biró és jegyző ellen fegyelmi vizsgálat rendeltessék. Mire az egyházmegye kimondotta, hogy a közigazgatási hivatalnokok elleni fegyelmi vizsgálat elrendelése hatásköréhez nem tartozik.

E kérvény az egyházmegye 1885. julius 30-án tartott közgyülésében 112. szám alatt tárgyaltatott.

Ugyanez alkalommal és a jelzett kérvénynyel kapcsolatosan tárgyaltatott Böszörményi Károly és Bögös Lajos egyházlátogató lelkészek abbeli jelentése, mely szerint az ő egyházlátogatásuk idejében, a bajji egyház presbyteriumának némely tagjai azt panaszolták, hogy Bajjon, a különben istenfélő és templomszerető népet maga a lelkész idegenitette el az imádság házától; annyira, hogy most már vasárnap délelőtt is csak néhány nő és ifju gyül össze az ige hallgatására.

Az egyházmegyei közgyülés tehát a jelzett panaszok folytán Böszörményi Pál lelkész ellen a vizsgálatot elrendelte, a mely vizsgálat megtörténvén, az erről szóló jegyzőkönyvet a vizsgáló bizottság beterjesztette.

Ezek előre bocsátása után bemutatja a vizsgálatról szóló jegyzőkönyvet, részletesen ismerteti annak tartalmát és a küldöttségi eljárás eredményét.

A :/: alatt mellékelt jegyzőkönyvből ugyanis kitünik, hogy Böszörményi Pál lelkész nagyrészben oka annak, hogy a bajji egyház hivek a vallás nyilvános gyakorlásától, a templomba járástól elidegenedtek, (habár mostanában már e tekintetben némi javulás mutatkozik) s ugyancsak ő az oka, hogy egyháza hiveiben a vallás-erkölcsi érzelmek meglazultak. Valamint kitünik a jegyzőkönyvből az is, hogy a már ellenében két izben hozott egyházbirósági itélet daczára sem akar, vagy nem bir az eszélyes magaviselet utjára térni. Minek következtében aztán az egyház hivei méltó elkeseredésnek vannak kitéve.

Miután jelenlévő érdekelt felek a bíróság előtt is kihallgattattak, az egyházmegyei bíróság a fentebb vázolt előzmények s vizsgálati adatok beható mérlegelése után zárt ülésben alábbiak szerint itélt:

Böszörményi Pál lelkész az egyházi törvény 246. §. b) pontja értelmében feddésre itéltetik, egyszersmind komolyan figyelmezteti őt az egyházmegyei bíróság, hogy azon esetre, ha a most fenforgó vétségek ujból előfordulnának, ellene az egyházi törvény 246. §. e) pontja, vagyis hivatalvesztés büntetése fog alkalmaztatni.

Indokok. A vizsgálat során kifejtett vétségek részben olyan természetüek, melyek már az 1884. évi vizsgálatban birói fegyelem tárgyát képezték s melyeknek beszámitásával vádlott lelkész a 107. sz. első birói, 346. sz. másodbiróságilag is jóváhagyott itélettel 50 frt birságra lett büntetve.

Az ujabban felmerült vádpontoknak pedig nem mindegyikét találta az egyházmegyei bíróság beigazoltaknak.

Mig ellenben a valósággal beigazolt vádlott lelkész részéről is, habár módositólag is, de elismert több rendü vádak teljesen elegendők arra, hogy ellene a 2463. §. b) pontja szerinti büntetés alkalmaztassék, mert részint élőszóval, részint tettel olyan vétségeket követett el, melyek bármely müvelt, vagy müveltséghez igényt tartó egyénnek is hibául lennének betudhatók, — mig egy lelkész irányában, kinek kiválóan hivatalához tartozik a tiszta erkölcs megőrzése, saját hivatalos állásának tiszteletben tartására és az, hogy hivei előtt minden tekintetben mindég jó példával menjen elő, — kétszeres beszámitás alá esik.

Azt pedig, hogy az ezután netalán elkövetendő ujabb vétsége, vagy vétségei esetében hivatalától felfüggesztessék,

ki kellett mondani azért, mert vádlott lelkész most már harmadizben büntettetik ildomtalan és eszélytelen magaviseletéért, sőt már 1881-ben hasonló vétségekért megfenyitve lett.

Elérkezett tehát annak az ideje, hogy komolyan figyelembe vegye, mi vár reá, ha magát meg nem birálja s a kötelességszerü tiszteletet, melylyel egyházának és saját állásának tartozik, ujabban megsértené.

Ezen itélet jelen volt felek előtt kihirdettetvén: az azzal meg nem elégedett panaszlók által fellebbeztetett.

63. Esperes felmutatván a gyoroki ref. lelkésztől 42—1886. sz. a. küldött levelet, melyben Fekete Imre ménes-gyoroki lelkésztanitó elismeri, hogy az esperesi hivataltól 142—1886. sz. a. küldött idézvényt megkapta; felmutatván nevezett lelkésztanitó 43—1886. sz. levelét is, melyben tudatja, hogy családi körülményei miatt a jelen birósági ülésen meg nem

jelenhet: kérdésbe teszi, hogy Fekete Imre ménes-gyoroki lelkésztanitó ügyét akarja-é birósagunk a jelen alkalommal tárgyalni?

Egyházmegyei birósagunk Fekete Imre ménes-gyoroki lelkésztanitó ügyét az egyházi törvények 286. §-a értelmében, minthogy panaszlott szabályszerü megidéztetése beigazolva van: a jelen alkalommal tárgyalni elhatározza.

64. Esperes felhivására, Ercsei Sándor, elnökileg megbizott előadó, elmondja, hogy Szívák Lidia férjezett Szabó Györgyné a mult 1885. évi deczemberben egy oly botrányos tartalmu vádiratot adott be az esperesi hivatalhoz Fekete Imre gyoroki lelkész ellen, mely vád, ha bebizonyul vala, egyrészről megrendithette vólna azon tiszteletet, melylyel az egyház hivei lelkészük iránt viseltetni szoktak; másrészről pedig a vádlott lelkész családi életét nagy mértékben megzavarhatta és elkeserithette vólna.

Esperes ur, az egyházi törvények 267. §-ában foglalt kötelességéből folyólag közölte a vádiratot panaszlottal, oly meghagyás mellett, hogy arra irásban nyilatkozzék. Panaszlott be is terjeszté nyilatkozatát, mely szerint az ellene emelt vád igaz vóltát el nem ismerte s abbeli bosszuállás kifolyásának jellemezte, hogy ő Szabó Lidia vádló nő ellen a kir. járásbirósagnál bizonyos vétség miatt keresetet inditott.

Ily előzmények után esperes ur a vizsgálatot elrendelte, s annak megtartására felkérte és megbizta Tabajdi Károly főispán és Nagy Sándor lelkész, egyházmegyei tanácsbirákat, kik a vizsgálatra folyó évi február 20-ikán Gyorokon megjelenvén: tapintatos eljárásuknak sikerült a feleket kibékiteni.

A kibékülést igazoló, s ·/. alatt mellékelt jegyzőkönyv szerint a kibékülés után Szívák Lidia által beadott panaszlevél, valamint vádlott lelkész arra vonatkozó nyilatkozata is — a felek kivánatára — megsemmisittetett. S ha az ügy minden előző inczidens nélkül ekkép fejeztetett vólna be, mint a kiegyezési jegyzőkönyvből látható: az esetben esperesnek nem lett vólna egyéb teendője, mint a jegyzőkönyvet levéltárba tenni, s az ügyet végleg megszüntnek tekinteni.

A ·//. alatt csatolt jelentésben azonban, mely mellett a kibékülési jegyzőkönyv az esperesi hivatalhoz megküldetett, Tabajdi Károly főispán s egyházmegyei világi tanácsbiró ur konstatálja, hogy Fekete Imre panaszlott lelkész a vizsgálati eljárás folyamában, olyan, a legméltóbb indignácziót keltő magaviseletet tanusitott, mely nem csak hogy minden mivelt, vagy miveltségre igényt tartó egyén társadalmi illemével ellenkezik, de a jelen esetben egyszersmind az egyházi törvények 257. §-ának d) pontjában foglalt meghatározás szerint, mint „az egyházi felsőbbség törvényes rendeleteinek ellenszegülés és engedetlenség... fegyelmi eljárás alkalmazása mellett fenyitendő.“

Ezen nyilvános törvény sértést egyházmegyei birósagunk megtorlás nélkül nem hagyhatván: következőleg itélt:

Fekete Imre, ménes-gyoroki lelkész-tanitó, fent emlitett jelentésben igazolt engedetlenségéért, az egyházi törvények 246. §. c) pontja szerint 50 frt azaz ötven o. é. forint pénzbirság fizetésében elmarasztaltatik. Mely összeget, jelen itélet jogerőre emelkedésétől számitandó 30 nap alatt egyházmegyénk lelkészgyámintézete javára, különbeni végrehajtás terhe mellett az egyházmegye espereséhez lefizetni köteleztetik.

Indokok, Mert:

a) Fekete Imre lelkész-tanitó, az általa elkövetett engedetlenség helyett, méltó hálával tartozott volna viseltetni a vizsgáló bizottság azon figyelméért és gyöngéd eljárásáért, mely szerint a bizottság az ő ellene emelt botrányos vád tárgyában nem a lelkészi lakot — hol a botrányos ügy stádiumait az ő neje is hallhatá vala; — hanem a község-háznak egy külön helyiségét tüzte ki a vizsgálat megtartásának helyéül.

b) Ha a polgári életben, hol a hivatalos teendőket fizetéses hivatalnokok és tisztviselők teljesitik, megkövetelhető és meg is követeltetik a törvény és felsőbb hatóságok iránt való engedelmesség: kétszeresen megkövetelhető és megkövetelendő az egyházi hatóságok irányában. Megkövetelhető pedig morális tekintetben is, de megkövetelhető azért is, mert a mi egyházi hatóságaink tagjai legnagyobb részben minden anyagi jutalom nélkül, csupán egyházuk és vallásuk iránt vóló tekintetből és buzgalomból teljesitik az elvállalt tisztökkel járó, s gyakran sok kellemetlenséggel kapcsolatos kötelességeiket.

És midőn Fekete Imre lelkész-tanitó ezen tekinteteket mellőzte, s a helyett hogy jó példával ment volna elő, a felette álló hatóság iránt tartozott engedelmességet megtagadta: a fenti pénzbirságban méltán volt elmarasztalható.

65. Esperes felhivására Balog Ambrus elnökileg megbizott előadó részletesen előterjesztvén egyfelől Horvát Károly tamásdai tanitó ellen Bethlendi Sándor lelkész és 67 egyháztag által aláirott ·/. alatt mellékelt panaszlevélben foglalt 6 rendbeli vádat; másfelől panaszlott tanitó ·//. alatt mellékelt, védekező iratának tartalmát — és hogy 29 egyháztagnak a tanitó ellen semmi kifogása nincs; — olvastatván a helyszinen megejtett ·///. alatt mellékelt vizsgálati jegyzőkönyv és ezzel kapcsolatban vizsgáló biró Dr. Balog Elek azon irásban kiadott ·////. alatt mellékelt jelentése, hogy vádlott a vizsgálat alkalmával is illetlenül és tiszteletlenül viselte magát, sőt még hirlapi polemiával fenyegetőzni is merészkedett: beható tárgyalás után egyházmegyei bíróságunk következőleg itélt.

Horvát Károly tamásdai tanitó bebizonyitott vétségeiért feddésre — a vizsgáló bizottság előtt tanusitott tiszteletlen, engedetlen és tanitóhoz egyátalában nem illő szerénytelen magavi-

seletéért, — egyházmegyénk tanitói gyámintézete javára fizetendő 10 frt azaz tiz forint pénzbirságra itéltetik, azon figyelmeztetés mellett, hogy szenvedélyes, illetlen és tiszteletlen magaviseletet sem a szülék, sem a növendékek, sem felsőbb hatóságai irányában többé ne tanusitson, a tanitás és józan nevelés legelső elemi szabályait szem elől el ne téveszsze, a növendékeket különbeni jogkövetkezmények terhe alatt a tanórák alatt soha — a tanórákon kivül pedig a szülék megkérdezése és beleegyezése nélkül magán czéljaira, szolgálatok teljesitésére felhasználni ne merészelje. Az éneklésre pedig több gondot forditson és magát e tekintetben is képezni igyekezzék, hogy gyakori tévedéseivel a hivek buzgóságát meg ne botránkoztassa.

Indokok: Jóllehet vádlott tanitó //. alatti védőiratában az /. alatti panaszlevélben foglalt vádakat átalában ugyan tagadásba veszi, minthogy azonban maga is beismeri, hogy a 3-ik és 6-ik pontban foglalt vádak igazak, azokat csupán takargatni, a mások hibájával mentegetni, mellék körülmények felemlegetésével enyhiteni törekszik; minthogy az 1, 2, 4, 5. pontokban foglalt vádak is a tanuk eskü alatt tett vallomásai által igazakul bizonyultak: vádlottra, mint a ki az egyházi törvények 169. és 172. §§-ai ellen vétett, ugyanazon törvények 257. §. a) b) c) pontjainak értélmében a 246. §. b) pontjában meghatározott büntetést, a feddést, mulhatatlanul alkalmazni kellett.

Minthogy még mindezekeu felül elbizakodásra hajlandó, magáról és tehetségeiről egészen az önteltségig menő, tulságosan is sokat tartó természetének félszegségeit illetlen és tiszteletlen, sőt fenyegetőzni is merészkedő szenvedélyes voltát, kötekedő rosz hajlamait épen az ő ügyében hivatalos minőségben eljáró, vizsgáló küldöttség előtt is megtagadni nem akarta, a mennyiben a ////. alatti jelentés szerint a köteles tiszteletről megfeledkezett, sőt a szerinte is helyesen vezetett vallomási jegyzőkönyvet aláirni konokul megtagadta, s mindezeken felül még hirlapi polémiával fenyegetőzni is elég merész és önhitt volt: az egyházi törvények 257. §-nak d) pontja ellen elkövetett vétségét, ugyanazon törvények 246. §. e) pontjában meghatározott pénzbirság alkalmazásával, — melynek összege nevezett tanitó csekély fizetésére való tekintetből 10 forintban állapittatott meg — megtorolni elkerülhetetlenné lett.

Ezen itélet az egyházi törvények 284. §-a értelmében ugy a vádlott, mint a nagy számmal megjelent panaszlók előtt az elnökség által élőszóval kihirdettetvén; panaszlott tanitó belenyugvását, panaszlók felebbezési szándékukat kifejezvén: a vizsgálati iratokkal együtt a főtiszteletü egyházkerületi birósághoz felterjesztetni rendeltetik.

66. Tárgyaltatott Gál Ferencz szakálli lelkész-tanitó ellen Kovács Ferencz gondnok és három presbyter-társa s 13 egyháztag által emelt panasz.

Sántha István, mint megbizott előadó érdekelt felek jelenlétében az ügy állását alábbiak szerint terjeszti elő:

Gál Ferencz lelkész-tanitó ellen vád emeltetett, hogy

a) tanitásközben a leány gyermekek iránt szemérem elleni vétségeket követett el.

b) Iskoláját két év alatt teljesen elhanyagolta, s a gyermekek neveletlenül nőnek fel.

A vádak felett, esperesi megbizás folytán Tisza István és Balog Ambrus tanácsbirákból álló küldöttség folyó évi márczius 19-én vizsgálatot tartott.

Előadó felolvassa a vizsgálati jegyzőkönyvet és küldöttségi jelentést, mely szerint a kihallgatott presbyterek és Györfy Mihályné Nyitrai Márta az a) pont alatti vétségek megtörténtéről közvetlen tudomással nem birnak, hanem a gyermekek panasza folytán emelték a vádat s bár nem látták, de a gyermekek egybehangzó vallomásának hitelt adni kénytelenek.

Kerekes Eszter 13 éves, Tarsoly Mari 13, éves, Puskás Juliánna 11 éves, Györfi Mari 11 éves, Buka Mária 12 éves, Kovács Juliánna 11 éves s több leány gyermek hasonlóképen kihallgattatván, vallomásuk eredménye oda megy ki, hogy vádlott lelkész tanitás alatt az ágenda olvastatás közben iránt illetlen, erkölcstelen és szeméremsértő magaviseletet tanusitott.

Vádlott lelkész a vádat rosz akaratu koholmánynak nyilvánitja, melyet csak azért kivánnak ellene felhasználni, hogy czéljukat, t. i. a lelkészi állás megszüntetését s a szakálli egyháznak leányegyházzá alakitását keresztülvigyék s az iskolás leányokat is ez okból tanitották be a vád tárgyát képező valótlan állitásokra. Ha az iskola állapota kivánni valót hagy fenn, azért magukat a szüléket kell felelőssé tenni, kik a gyermekeket, a helyett, hogy iskolába járatnák, tavasztól késő őszig, házi és gazdasági szolgálatokra használják fel s sem az egyházi sem a községi előljáróságnak nincs gondja arra, hogy a növendékek iskolába járjanak.

A vizsgálat adatainak előterjesztése után érdekelt felek a biróság által is kihallgattatván panaszosok előadják, hogy egyházuk mindinkább szaporodó terheit elviselni képtelenek; a pappal minden tekintetben elégedetlenek s kérik, hogy a hivek megnyugtatására egyházukból eltávolittassék.

Vádlott lelkész pedig bemutatja Szakáll község főbirájának bizonyitványát, mely szerint őt kifogástalan magaviseletü, józan, szolid, erényes életü embernek ismeri; bemutatja Márkus Tivadar szakálli görög kel. lelkész bizonyitványát, ki arra hivatkozva, hogy tanköteles gyermekei most is a pap elébe járnak, az ellene emelt vádat valótlannak tartja s több bizonyitványt, melylyel józan életét igazolni s a fentebb a) pont alatti vádat megczáfolni igyekezik.

Ekként a tárgyalás befejeztetvén, az egyházmegyei biróság zárt ülésben, alábbiak szerint itélt:

Gál Ferencz lelkész a közerkölcsiség és szemérem elleni vétség vádja alól, számba vehető bizonyitékok hiányában, felmentetik.

De mert arról győződött meg az egyházmegyei bíróság, hogy vádlott lelkész nemcsak az iskolát, hanem az egyház gazdasági ügyeinek gondozását is általában elhanyagolta, komolyan figyelmezteti, hogy ha kötelességszerü teendői teljesitésében kellő buzgóságot és tevékenységet nem tanusit, ha az egyházi ügyek kezelése körül tapasztalt s leginkább a lelkész gondatlanságára visszavezethető sokféle hiányokat még ezen év folyamán helyre nem hozza, ha nem eszközli, hogy az iskolaköteles gyermekek oktatás nélkül ne maradjanak s iskolája folytonosan jó karban legyen, hivatalos állásától, mint annak viselésére képtelen, el fog mozdittatni.

Indokok: A kihallgatott gyermekek vallomásán kivül semmi más bizonyiték nem létezik, mely a mellett szólana, hogy a vádlott lelkész a panaszolt erkölcstelenséget és szemérem elleni vétséget elkövette volna.

Nyitrai Márta s a presbyterek mindnyájan arra hivatkoznak, hogy ők is csak a gyermekek előadása után vették fel a vádat

A kérdés sulya tehát kizárólag a gyermekek vallomásán fordul meg.

Kik közzül négy 11 éves, egy 12 éves, kettő pedig 13 éves.

Egyházi törvényeink nem emlitik, hogy a gyermekek mennyiben fogadhatók el alkalmas tanuk gyanánt s melyik életévnél kezdődik a tanuvallomás bizonyitó ereje.

E részben tehát a polgári törvény szolgál zsinórmértékül, mely szerint azok, kik a bizonyitani kivánt esemény történtekor életük 12, tanuskodásuk időpontjában pedig 16 évüket be nem töltötték, tanuk gyanánt el nem fogadhatók.

És ezen elvet annyival inkább követni kellett itt, mert a vád olyan természetü, mely ha igaz, a legsulyosabb beszámitás alá esik s arra csakis a 246. §. e) vagy f) pontja szerinti legszigorubb büntetés lenne alkalmazandó, sőt szükségképen maga után vonná vádlott lelkész ellen polgári uton is a bünvádi eljárást.

Számba véve a vád természetét és annak sulyos következményeit, a bíróság oly meggyőződésben van, hogy a bünöst, vádlott lelkész felett, egyedül a gyermekek előadására támaszkodva ki nem mondhatta, annál kevésbé, mert ezek már koruknál fogva nem is képesek a vallomás horderejét megfontolni s e miatt nincs egészen kizárva a feltevés, hogy előadásuk idegen befolyás következménye is lehet.

Panaszlók pedig semmi más olyan adatot, melynek megbizhatóságához aggály vagy észrevétel nem fér, fel nem mutattak.

Ezen indokoknál fogva Gál Ferencz lelkészt a vád terhe alól fel kellett menteni.

De ezzel kapcsolatosan szükségesnek tartotta az egyházmegyei bíróság számot vetni a szakálli egyház mai helyzetével.

S a mennyiben az iskola elhanyagolt állapota, de az egyház dolgainak kezelése körül felmerült sok oldalu rendetlenségek is a lelkész fegyelmi eljárás alá tartozó hanyagságára és kötelesség mulasztásaira vallanak: hivatal vesztés terhe alatt utasitandónak találta, hogy hivatalos kötetelessége teljesitésére minden irányban a legpontosabb gondot forditson.

Ezen itélet vádlott és panaszosok előtt azonnal kihirdettetett s az ellen panaszosok részéről felebbezés jelentetett be.

A 62 és 66 számokat jegyzette:
Sántha István
egyházmegyei főjegyző.

Hitelesitette:
Szél Kálmán
ev. ref. esperes.

A 61, 63, 64, 65 számokat jegyzette:
Balog Ambrus
egyházmegyei lelkészi főjegyző.

Tárgymutató.

1. Az egyházak és tanitó-testület képviselői igazoltatnak.
2. A gyülésen meg nem jelenők jelentése tudomásul vétetik.
3. A tanácskozási sorrend megállapittatik.
4. Esperesi számadás vizsgálására bizottság küldetik.
5. Esperesi jelentés az egyházmegye állapotáról.
6. „ „ a skontro ügyekről.
7. „ „ az elnökileg elintézett ügyekről.
8. Lelkészjelölő bizottság megválasztatik.
9. Egyházkerületi képviselők megválasztatnak.
10. Tanügyi bizottság jelentése.
11. Vélemény az országos gyámintézetről.
12. „ „ lelkészi és tanári nyugdijintézetről.
13. „ „ egyházi kölcsönös tüzkárbiztositó intézetről.
14. A lelkész minősitési szabályok egyöntetüsége óhajtatik.
15. Kegyeleti átalányok megerősittetnek.
16. Esperesi jelentés a szórványokról.
17. Egyházmegyei közalapi bizottság megválasztatik; jelentés a közalapiivek helyesbitéséről.
18. Inditvány a közalap kezelési szabályainak egyszerüsitésére.
19. Esperesi számadás helybenhagyatik.
20. Számadás a lelkész gyámintézeti pénztárról.
21. Kutasi L. sonkolyosi volt lelkész gyermekei a gyámpénztárból évenként segélyeztetnek.
22. Józsa Gábor közalapi kérvénye nem támogattatik.
23. Számvevőszék jelentése.
24. Jelentés az egyházmegyei pénztárról.
25. Egyházmegyei közköltő előirányzata.
26. Nagyszalontai egyház adósságainak konvertálása.
27. „ „ 5 fitanitóságának dijlevele megerősittetik.
28. „ belhivatalnokok terményváltsága ujabb 5 évre engedélyeztetik.
29. Nyégerfalvai tanitó államsegélyért folyamodik.
30. Belényesi orgonista-tanitó módositott dijlevele megerősittetik.
31. K.-gyáni presbyterium jelentése a szélmalom eladásról.
32. Okányi presbyterium jelentése a Gorove Konstanczia-alapról.
33. Ágyai Nagy Sándor a tanácsbiróságról lemond.

34. Gyantai lelkész választásról jelentés.
35. Jelentés a n.-zerindi alapokról.
36. Szondi G. lakadalmi alapitvány.
37. Hajdu István alapitvány.
38. Hajdu István és Szabó Anna alapitvány.
39. Jelentés a szakáli templom és iskola alapokról.
40. Fekete-gyarmati kisajátitás.
41. Anti kisajátitás.
42. B.-zerindi egyház önmegadóztatása templomépités czéljából.
43. B.-böszörményi takarékmagtár felállitása jóváhagyatik.
44. Ménesgyoroki egyháznak a 30—1873. egyházmegyei végzés változtatására irányult kérelme megtagadtatik.
45. M.-gyoroki egyháznak iskolaépitési kölcsöne elvben helyeseltetik.
46. Jelentés a csermői iskoláról.
47. Sz.-leányfalvai kölcsön engedélyeztetik.
48. Sarkadi egyház kérvénye kiegészités végett visszatétetik.
49. Egyházak köteleztetnek, hogy a tanitóknak napidijról és előfogatról gondoskodjanak.
50. Egyházmegyei alapitványra Biró Imre és Harmati Zóltán felvétetnek.
51. Csánki Gyula segédlelkész bekebeleztetik.
52. Kis György „ „
53. Boros Gábor „ „
54. Nagy Ferencz k.-peregi tanitó bekebeleztetik.
55. Győrösi István zsadányi „ „
56. Váczi Károly tárkányi „ „
57. Ferenczi József k.-gyáni „ „
58. Nyégerfalvai tanitó és l.-egyház kérelme nem teljesithető.
59. Püspöki leiratok levéltárba tétetnek.
60. Hitelesitő bizottság kinevezése.
61. Tanácsbirák illetékessége megállapittatik.
62. Bajji lelkész itéletileg elmarasztaltatik.
63. Fekete Imre fegyelmi ügyének tárgyalása elhatároztatik.
64. Fekete Imre m.-gyoroki lelkésztanitó itéletileg elmarasztaltatik.
65. Horvát Károly tamásdai tanitó itéletileg elmarasztaltatik.
66. Gál Ferencz szakálli lelkész bizonyitékok hiányában felmentetik.